

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Működéséről a közbeszerzési törvény szerinti

Egyes példányok 3 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestben: 50 banival több

Kritikus napok.

Évtizedek óta zavartalan nyugalom uralkodott az aradi pénzpiacon. Amikor a szomszédos városokban inogtak-recsegték a pénzintézetek falai, az aradi bankok akkor is sziklaszilárdan állottak a pénzügyi viharok közepette. A bank-krízis új dolog Aradon. Az Ipar-és Népbank kezdte, az Egyesült Bank folytatta és reméljük, hogy be is fejezte. A pénzpiac mai állapota sok tekintetben emlékeztet a háborús időkre, amikor egyik nagy hadvezér azt mondotta: „Az nyeri meg a háborút, aki jobban bírja idegekkel.” A közönség idegei jelentős befolyással vannak most a pénzügyi helyzetre is. A türelem a sikert, a türelmetlenség a bukást jelentheti. Az a kapzsiság, amely az Ipar-és Népbank betéteseinek egy csekély részéről lábrakapott, súlyos következményeket vonhat maga után. A betevők 86 százaléka elfogadja a szanálásnak azt a módját, mely a jelenlegi helyzetben a legegészségesebb és a betevőkre a leggazdaságosabb. Egy elenyésző minoritás azonban azt mondja, hogy vagy teljes egészében kifizetik nekik követeléseiket, vagy veszen el minden. Ezek a megfontolatlan hazárdörök elfelejtkeznek arról, hogy a betevők 14 százaléka nem kaphat többet, mint a többi 86 százaléknak. Ezt nem engedné meg se a törvény, se a morál. A bank szanálói egy heti időt adtak, hogy a békés kibontakozás megzavaróit jobb belátásra jussanak. Ha nem, akkor jön a csőd. Vajon többet ad majd vissza betéteikből a csődtömeg? A szanálás nyugodt lefolyása mellett előreláthatólag száz százalékos kielégítést nyer minden betevő. Mennyi jut majd a betevőnek csőd esetén?

Elrettentő példa lehet ez az idegesség és ésszerűtlen álláspont a hajbajutott Egyesült Bank hitelezőinek is. Időt... időt! Mert az idő itt valóban pénz jelent. Egyes üzletek folyamatban levő lebonyolítása, künnlevőségek behajtása, mind időt igényelnek. Az Egyesült Bank vezetősége aktívnak mondja az intézetet. Nem tudjuk, így van-e, de módot és lehetőséget kell nyújtani arra, hogy az intézet vezetősége állítását beigazolhassa. Minden türelmetlen megmozdulás, minden nyugtalanság, ideges kapkodás az ügyfelek részéről csak ronthat a helyzeten. A csőd nem érdeke senkinek, csak az esetleges tö-neggondnoknak, aki a maga évekre tartó keresetéből nem igen fog jutni se a betevőknek, se a részvényeseknek.

A mai nap lefolyása egyébként érdekes képét mutatta Arad polgársága higgadságának. A helyi pénzintézetek felkészültek rá, hogy egyes ideges betevők megrohanják a bankok pénztárait. Utasítást adtak, hogy minden betétet felmondás nélkül ki kell fizetni. Az intézetek azonban tévedtek, mert a mai nap teljesen nyugodtan folyt le Aradon, tömegesen betéteket sehol ki nem vették, sőt a legtöbb pénzintézetnél jelentős összegeket helyeztek el. Beszédés bizonyítéka ez az aradi közönség józanságának és annyit, a bizalomnak amely a régi, szilárd alapokon nyugvó pénzintézetet iránt tanúsít.

Folyik a vizsgálat a Manoilescu-ügyben.

A volt államtitkár ügyét elkülönítve tárgyalják. — A nemzeti-parasztpárt biztosítja az alba-iuliai gyűlés sima lefolyását. — Nyilvánossági jogot és működési engedélyt kapott néhány kisebbségi iskola.

(Az Aradi Közlöny *bucuresti-i tudósítójának távirata.*) Politikai köröket még mindig a Manoilescu-ügy foglalkoztatja. A nyomozás eredményeinek beígért közlését a kormány ismét elhalasztotta és a büntető eljárásnak sincs újabb eseménye. Most rendezik az ügy iratait, amelyek kormánykörök szerint rendkívül súlyos bizonyítékokat tartalmaznak és kétségtelenül igazolják, hogy Manoilescu törvénytelen eszközökkel akarta megdönteni az államrendet. Manoilescuval a fogházban különösen bánnak és holnap már védőivel is szabadon érintkezhet.

Letartóztatások és házkutatások.

A fővárosi sajtó részletesen beszámol az eddig lefolytatott vizsgálatról. Eszerint október 28-án éjjel a lasi rendőrprefekturán érkező letartóztatás volt, amelyen a hatóságok képviselői megvizsgálták a városban terjesztett röpiratokat. A rendőrség kiküldöttjei hajnalban megjelentek a Treceora Muntilor Carpati nyomdában, ahonnan előállították Mihailescu, Pinculescu és Sreban munkavezetőket, akik a rendőrségen kijelentették, hogy a manifesztumokat Axinte volt prefektus rendelte meg a nyomdában. Erre nyomban házkutatást tartottak Axinténél, akit letartóztattak. Ugyanakkor a sziguranca tisztviselői előállították Letcani községből Popovici Sava volt averescanus képviselőt. Bár nem találtak nála semmi kompromittáló iratot, bekísérték a prefekturára, ahol őrizetbe vették. Bucium községben Petrica Constantin vármegyei tanácselnöknel tartották házkutatást, majd Sion Constantin volt rendőrprefektus lakását kutatták fel. Bevitték a prefekturára Caranga volt néppárti polgármestert is, akinél szintén röpiratokat foglaltak le.

Esti jelentések szerint a Manoilescu-ügyben holnap fejezik be a vizsgálatot és ezután kerül sor a végleges vádirat elkészítésére, mit a védők rendelkezésére fognak bocsátani. Manoilescu fölött egyedül ítélkeznek, miután mincsenek büntétszabályai. Axintet, lasimegye volt prefektusát más deliktumokért külön állítják bíróság elé. Tatarescu belügyi alminiszter valószínűleg szerdán fogja a sajtó képviselőit informálni a Manoilescu-ügy összes részleteiről.

Egyezkedési tárgyalások a nemzeti-parasztpárttal.

Politikai körökben egyébként ma nagy érdeklődést váltott ki Stere Constantin kijelentése, amely szerint a pártvezér közölte a nemzeti-parasztpárt többi vezetőivel, hogy a január 4-iki aktus megvitatását semmilyen szempontból nem tartja helyesnek. A nemzeti-parasztpárt vezető körei különben biztosítják azt, hogy az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés a legteljesebb rendben fog lefolyni. Számos jel arra mutat, hogy a kormány és a nemzeti-parasztpárt között mégis létrejön a megegyezés, amennyiben a kormány a

nemzeti-parasztpártot a második kormányképes pártnak fogja deklarálni. A lapoknak ezt az értesülését már a délutáni órákban megcáfolták. A Lupta szerint a kormánykörök ugyan újabb ajánlatot tettek a nemzeti-parasztpártnak a kollaborációra és javasolták a miniszteri tárcák, valamint a főbb közhivatali tisztviselői állások felosztását a két párt között. A Lupta szerint azonban a nemzeti-parasztpárt nem hajlandó tárgyalni erről a kérdésről és továbbra is intranzigens módon követeli a parlament feloszlását, a szabad választásokat és a parlamentáris kormányt. Ilyen körülmények között a megegyezés kizártnak látszik. Mindezek dacára kormánykörökben remélik, hogy a nemzeti-parasztpárt mégis taktikát fog változtatni és részt vesz a felirati vitában, amely különben csendesnek ígérkezik. A szenátusban Averescu tábornok deklarációt fog felolvasni, amelyben az alkotmányos rend szigorú respektálása mellett foglalt állást.

Amnesztia és kisebbségi engedmények.

Az igazságügyminisztériumban már elkészült az amnesztia tervezet. Az eddigi hírekkel ellentétben megbízható helyről úgy értesülünk, hogy az amnesztia széleskörű lesz és néhány politikai deliktumra is ki fog terjedni. Ebben a kérdésben egyébként Bratianu Ionel megértő és enyhe álláspontot foglal el. A kormányelnök két napja könnyebb náthában megbetegedett, állapota azonban már kielégítő.

A lapok különben élénken számolnak be a közoktatásügyi minisztérium kebelében működő legfőbb közoktatásügyi tanács, a Consiliul Permanent szombati üléséről, amelyen a tanács megadta a nyilvánossági jogot a szbeni két római katolikus iskolának, azonkívül működési engedélyt adott — nyilvánossági jog nélkül azonban — a kolozsvári református leánygimnáziumnak, a timisoarai katolikus német gimnáziumnak és a timisoarai szerb polgári iskolának, valamint a timisoarai zsidó kereskedelmi és elemi iskoláknak, továbbá a zsidó óvodának.

Kommunista merénylet a görög miniszterelnök ellen.

A merénylő golyója csak surolta Konduriotisz halántékát.

Athénből jelentik: Vasárnap délelőtt merényletet követtek el Konduriotisz görög miniszterelnök ellen. A miniszterelnökre egy ünnepeken egy ismeretlen férfi több lövést adott le, a golyók azonban csak surolták Konduriotiszt. Megállapították a merénylőről, hogy Classics nevű néma pincér, aki a kommunisták szolgálatában áll. Az orvosi vizsgálat konstatálta, hogy az egyik golyó surolta a miniszterelnök halántékát, de a seb teljesen veszélytelen. Azonnal minisztertanács ült össze, mely elhatározta, hogy megrendszabályozzák a kommunistákat. Egyben elrendelte az előzetes cenzurát. Leszögezték, hogy a szociális rend biztosítására le fogják az országban történi a kommunizmust.

Aradi kereskedők a spekulatörvény ellen.

A Kereskedők Testülete memorandumban fordul a kormányhoz és társesületekhez. — A lemondott Faragó Rezső helyébe Domán Sándort választották elnöké.

(Arad, október 31.) Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését a kereskedelmi és iparkamara nagytermében. A közgyűlés a város kereskedőinek a legnagyobb érdeklődése mellett folyt le és a felszólalások során felszínre kerültek mindazok a súlyos gazdasági hibák, amelyek tragikus válságba sodorták Románia kereskedőit. A közgyűlést a Kereskedelmi Testület alelnöke, Deutsch Andor nyitotta meg és bejelenté, hogy Faragó Rezső, az Aradi Általános Takarékpénztár vezérigazgatója levelet intézett a Kereskedelmi Testülethez, amelyben nagy elfoglaltságára való hivatkozással lemondott az elnöki tisztségéről. A közgyűlés egyhangulag köszönetet szavazott Faragó Rezsőnek az elnöki székben végzett önfeláldozó munkájáért és elhatározta, hogy a gyűlés után küldöttségileg keresi fel a lemondott elnököt.

Dr. Szöllösi Zsigmond a Kereskedelmi Testület főügyésze emelkedett ezután szólásra. Beszámolt az elmúlt évről és kimutatta, hogy semmiféle könnyítést nem hozott a kereskedőknek és a testület sem mutathatott fel eredményt. A gazdasági krízis fokozódik, amíg évekként ezelőtt csak nagy pénzért lehetett helyiséget kapni, addig ma üresen állnak az üzlethelyiségek, mert a gazdasági viszonyok olyanok, hogy nem mernek új vállalkozásba fogni, a régi kereskedők pedig egymás után csukják be üzleteiket.

— A kereskedők katasztrófája legfőképpen a spekulatörvény, amely ellen esztendő óta hiába küzdenek — mondotta Szöllösi, — majd a gyűlés nagy helyeslése közben kritizálja a kereskedőket ért vexaturákat. Közli, hogy a spekulatörvényt nem törlik el, sőt tervébe vették, hogy még súlyosabb rendszabályt, a bűrcarendszert lépjenek életbe. A bűrcarendszerrel akarják a jövedelék ellenőrzést bevezetni. Indítványozza, hogy keressék meg az összes kereskedelmi testületeket, a Siatul bucuresszti központját, hogy együttesen lépjenek fel a kereskedelmi tönkretévő intézkedések ellen. Megemlékezik Keppich Zsigmondról, aki a napokban ünnepelte hetvenedik születésnapját és ötvenedik esztendőjét annak, hogy a város kereskedelmi életében tevékeny részt vesz. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a kandidáló bizottság jelentése alapján megejtették a választást és egyhangulag a következőket választották meg:

Elnök: Domán Sándor, társelnök: Deutsch Andor, elnöki tanács: Adler Andor, dr. Baross Lajos, Erdős Pál, Faragó Rezső, Hegyi Albert, Jelinek József és Kerpel Izsó; pénztáros: Berger Albert; az alapok gondnoka: Klein Sándor; ellenőr: Székely Mihály; számvizsgáló bizottság elnöke: Bárony Andor; tagok: Kramer Sándor, Dürr Kocsárd, Schwarz Manó; választmányi tagok: Angele Mátyás, Bing János, Burza Kornél, Engel Gyula, Grünwald Samu, Halász Dezső, Halpern Miksa, Hegyi György, Holländer Emil, Hanzu Nesztor, Hirschfeld Mór, Eichner Ákos, Kneffel Lajos, Kornis Ödön, Kornis Márton, Klein Miksa, Lisszem Sándor, Lusztig Pál, Lusztig Dezső, Meer Armin, Münz Márton, Oravetz Miklós, Pinte János, Popovics Mihály, Schäffer Henrik, Stefu György, Szabó Miklós, Szenes Henrik, dr. Reusz Miklós, Berger Mór, Németh István, Schwarz Gusztáv, Nemes Jenő, Holländer Alfréd, Salgó B. Béla, Sándor Artur, Szimányi Izsó, Kürth József, Flamm Miksa, Schlimann Emil.

Az egyhangú és lelkes választás után Deutsch Andor meleg szavakkal üdvözölte az új elnököt, Domán Sándort, mire az új elnök kifejtette, hogy programot nem adhat, mert a testületnek csak arra kell szorítkoznia, hogy a kereskedelem ellen intézett támadásokat kivédje és a helyzetet javítsa. Kijelenti, hogy ezt a célt teljes odaadással fogja szolgálni. Megkö-

szönte a közgyűlés bizalmát és igyekszik azt ki is érdemelni.

A közgyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, amely szerint sürgősen érkezésbe lép a testület a Siatul bucuresszti központjára.

Az izraelita vallás aradi reformátorai.

Az aradi szakadárak már 1848-ban meg akarták reformálni a héber rítusokat. „A zsidóknak közeledni kell a többi magyar hitfelekezetekhez.”

(Arad, október 31.) Az egyik budapesti lap abból az alkalomból, hogy Krisztushívő izraelita szekta alakult Budapesten, érdekes aradi vonatkozású cikket közöl. Kuriózumként megemlíti a lap, hogy 1848-ban volt már egy olyan mozgalom, amely modernebbé akarta tenni az izraelita vallást. Ezzel kapcsolatosan a következőket írja:

1848. április 24-én alakult meg az az új aradi izraelita hitközség, amelyik kimondta, hogy a „zsidóknak meg kell szüntetni azt a vádat, mintha vallási szertartásaikban elkülönítenek magukat a többi magyar hitfelekezetektől.”

Az aradi reformátorok, vagy szakadárak kimondták akkor:

1. „A szabbath (szombat) nyugnapi intézménye megszüntetendő és vasárnapra teendő át, hogy a zsidók érintkezési viszonyukra a magyar különböző vallású státuszpolgárokkal összhangzásba hozhatók legyenek.”

2. „A fennálló célszerűtlen éttörvények, amelyek más vallásuakkal szemben való elkülönítést jelentenek és a társasviszonyokra is gátlók, megszüntetendők.”

3. „A zsidó ünnepek lehetségesen a ke-

Fel akarták gyújtani a Kludsky-cirkuszt Aradon.

Egy nézhető botrányból kifolyólag egy elmebeteg munkás éjjel gyújtogásra készült. — Órákig száguldozott a mentőkocsi a dühöngő örülttel, amíg el tudták helyezni.

(Arad, október 31.) A Kludsky-cirkusz zenekara vidám indulót játszott, a porondon a bohócok lükték nevetető játékaikat, amikor a nézőtérre egy munkásruhás, tétovaszemű ember surrant be. Leült az egyik fenntartott helyre és onnan élvezte az előadást. Amikor a jegyrovizió jött, felfedezték, hogy a munkásruhás embernek csak karzati jegye van és fejszólították, üljön a helyére.

— Kérem, én onnan nem látok semmit. Hatvan lejt fizettem a helyért és nem megyek vissza — kiáltozott — és semmiáron sem akart visszamenni, majd amikor az előhívott rendőr kivezette a lármázót a cirkusból, fenyegetően mondotta:

— Várjanak csak, felgyújtom még én ezt a cirkuszt. Azok pedig, akik ismerték azt az embert, szájjalmondották, hogy nem kell törődni vele, bolond szegény...

Az éj csendjében egy árny suhan ...

Az előadásnak vége lett, a közönség nagy tömegekben hagyta el a cirkuszt, ahol a személynét rendet csinált és készült az éjszakai pihenésre. Csakhamar csend borult a környékre, a cirkusz, atlétáival, clownjaival, oroszlanjal és tigriseivel együtt pihenni tért, hogy holnap újabb friss erővel szórakoztassák a közönséget. Mindenütt ur lett a csend és nyugalom, amikor egy árny suhan át a téren. Odaosont a cirkuszhoz és a ponyváknál tett-vett, anélkül, hogy észrevették volna. Már javában dolgozott titokzatos célja elérésére, amikor a rendőrszem észrevette a gyanús alakot és figyelni kezdte. Csakhamar megdöbbenéssel látta, hogy a megfigyelt éppen arra készül, hogy felgyújtsa a cirkuszt. Gyorsan előugrott rejtékéből, megragadta a gyújtogatót és sipolt egyik társának, akinek átadta azzal, hogy vigye az állomási rendőrségre. Ellenállás nélkül haladt a delikvens a rendőr kíséretében a vasuti állomásra. Itt kihallgatták, de vallomása igen zavaros volt. Annyit sikerült tőle megtudni, hogy Tóth Ferencnek hívják és hogy munkás, többet azonban nem mondott. Érthetetlen szavakat mormolt a fogai között, de

val és az összes társesületekkel, valamint az illetékes minisztériummal, hogy a kereskedelmet sújtó intézkedéseket, főleg a spekulatörvényt vonják vissza. Kimondták, hogy az aradi vámnál és postánál történő hibáknak sürgős kiküszöbölését követelik. A közgyűlést Domán Sándor elnök bizakodó szavai zárták be. A gyűlés után a testület tagjai felkeresték Faragó Rezső vezérigazgatót és meleg szavakkal mondottak köszönetet a testület érdekében folytatott eredményes munkásságáért.

resztény hitfelekezetek ünnepnapjain ülendők meg, hiszen ezek ugyanis csak emlékeztetési jellegű viselnek s a bizonytalanná vált időszámolás miatt megbízhatatlan időalapúak, A félünnepek és böjtök jelentéktelenebbjei pedig eltörölendők.”

4. „Az isteni tisztelet élő nyelven szerkesztett imákkal, külső jelruhák nélkül és földetlen fővel gyakoroltassék.”

5. „Mint hogy vallási alapelvül csupán a tizparancsolat, mint istentől Mózesnek tett kijelentés szolgálhat, minden további parancsolatok és vallási szertartások jelesül átvizsgálandók.”

Voltak más határozatok is, így a circumcizio megszüntetése és egyébek, amelyeket unalmas lenne ma már felemlíteni is.

Ez az aradi mozgalom a negyvennyolcadiki radikális világban visszhangra talált és emellett nyilatkozott a pesti izr. „magyarító” egyesület is, amelynek sasucci helyiségében tartott gyűlésén Engländer Armin, Boscovits Manó és Pontzer Ábrahám voltak a vezérszónokai... A szabadságharc bukása azonban elsöpörte a mozgalomnak az emlékét is.

egyébeként nyugodtan maradt egész éjszaka. Csak ma reggel, amikor a központi rendőrségre akarták bevinni, dühöngeni kezdett és teljes erővel kitört rajta az örület, úgy, hogy a rendőrök csak nagy erővel tudták féken tartani.

Mentőautózás a dühöngő örülttel.

Ma reggel azután elhívták a mentőket, hogy szállítsák az örült Tóth Ferencet a kórházba. A mentőautó el is jött, azonban a kórházban nem akarták felvenni, arra hivatkozva, hogy a hatóság igazolása nélkül nem vehetik át. És ezzel megkezdődött a cirkusz, amely cirkuszabb volt, mint az, amelyet szegény Tóth Ferenc fel akart gyújtani. Egyik hivatalból a másikba, egyik orvostól a másikig kocsi-kázott a mentőautó a fogcsikorgató, dühöngő örülttel, egészen a déli órákig, amikor végre az egyik hatósági orvos megvizsgálta az örültet és igazolványt állított ki, amelynek birtokában az aradi közpórházban felvették Tóth Ferencet. Az örült egyelőre az aradi közpórházban maradt és a napokban elszállítják Jimbolla (Zombolyára), ahol az ottani tébolydába helyezik el Tóth Ferencet, aki gyújtogató lett, mert nem engedték meg neki, hogy elsőrendű helyről nézze végig a cirkuszi előadást... (m. r.)

EJ UCHNYEM ...

Volgal hajósok dala. Örökszép orosz dal, postikus magyar szöveggel, 36.— lej. :: Mindenütt kapható. 4715

Megtalálták Dzsingiszján sirját.

Londonból jelentik: A Sudnay Express jelentése szerint Koslov orosz egyetemi tanár husz évi kutatás után a Gobi sivatagban, Karakoto város közelében felfedezte a tatárok hírhedt kádjának, Dzsingiszján sirját. A khán ezüst koporsóban fekszik bebalzsamozva, mellette 78 királyi koronát találtak. A koronákat a legyőzött fejedelmektől zsákmánvolta. Azonkívül nagymennyiségű ékszer és drágaság fekszik a sirban, olyan értékben, amely túlhaladja a Tutankhamen-lelet értékét.

Az Egyesült Bank lehuzott redőnyei mögött.

Aradi pénzügyvezetők vezetői konzultálnak a bank betegágya körül. Látogatás az Egyesült Bank helyiségeiben. — Karton Aladár vezérigazgató nyilatkozata.

(Arad, október 31.) A mai nap folyamán ugyyszólván egyedüli téma az Egyesült Bank krízise volt Aradon. Erről suttogtak, beszéltek, vitatkoztak uccán, kávéházakban, szóval mindenütt, ahol egymással találkoztak az emberek. A szembejövők a szokásos köszönés helyett ezzel üdvözölték egymást:

— Van-e betéted az Egyesült Bankban?

Kétezer betétes izgul szombat óta.

És szomorúan kell konstatálni, hogy bizony sokan vannak, akiknek igen jó választ kellett adni a kérdésre. A száz milliót jóval meghaladó betét főleg kisemberek pénze. Vidéki földműveseké, iparosoké és városi intellektuálisoké. Annak a néhány percentes kamatnak, amivel az Egyesült Bank többet fizetett, mint a többi aradi pénzügyvezetők, csodálatos ereje volt. Tisztviselők, magánzók, főleg pedig nők kapzsi kamat-éhséggel hordták be megtakarított, sokszor szájuktól megvont lejeiket. Nagy betevő elenyésző számmal volt az Egyesült Banknál. Egy Aradra nemrég beköltözött kereskedőről tudják, hogy négy és félmilliót és egy magasabb állásban lévő tisztviselőről, hogy három milliót gyümölcsötvetett a banknál. De vannak ezeken kívül többszázéres betétek, melyek egy-egy családnak minden vagyonát jelentik. Összesen mintegy 2000 betevő izgul szombat óta azon, hogy az Egyesült Bank leeresztette redőnyeit.

Az intézet közvetve és közvetlenül többféle kereskedelmi vállalatnál van érdekelve. Talán a legnagyobb érdekeltsége a Klein és Weinberger textil nagykereskedő cégnél, továbbá a Hacker és Sternberg bor, pálinka és szesz nagykereskedő cégnél, valamint az Orbán-féle butorgyárnál van. Beavatottak véleménye szerint az üzletek a mai viszonyokhoz képest prosperálnak és ha a kereskedelmi tevékenységüket a hitelezők türelmetlensége meg nem zavarja, úgy az intézettel szemben fenálló kötelezettségüknek eleget is fognak tenni.

Érdekes eseménye a mai napnak, hogy az aradi pénzügyvezetők el voltak készülve egy esetleges „run“-ra és nagyszámú készpénzt helyeztek el pénztáruknál. A pénztárcsok pedig azt az utasítást kapták, hogy felmondási időre való tekintet nélkül a betétjüket mindenki teljes egészében azonnal fizessék ki. Egyik-másik banknál jelentkezett is pár izgatott ember és betétjét kivette. Amikor aztán látták, hogy az intézetek minden akadály nélkül fizetnek, délfelé vagy ugyanott, vagy pedig másik pénzügyvezetőnél újból elhelyezték betétjüket.

A lehuzott redőnyök mögött...

Az aradi Egyesült Bank uccára nyíló nagy ablakait szombat óta vasredőnyök záriák el a nyilvánosság elől. Kivülről csak ez a szokatlan dolog árulkodik arról, hogy ezt a valamikor virágzó pénzügyvezetést is megfertőzte az a tragikus járvány, amelyet gazdasági krízisnek neveznek. Kint az emberek kíváncsian néznek a vasredőnyökre, de csak annyi időt szentelnek ennek a látványnak, ameddig elhaladnak mellette. Bent azonban lázasan folyik a munka. Még kora délután van, de villanycsillárok szórják a fényt a dolgozó és tárgyaló hivatalnokok, igazgatók íróasztalaira. A vezérigazgató előszobájában felek várakoznak. Némelyik kezében szorongatja betétkönyvét és aggódva figyel, mikor nyílik ki az ajtó, hogy bejuthasson, hogy pénzt kérje vissza, vagy legalább is megnyugtató szavakat kapjon.

Halkan vitatkoznak az emberek, a pesszimizisták, optimisták és kételkedők.

— Vajon mi lesz? Megkapjuk-e pénzünket? Én követelni fogom — mondja egy egyszerű ruhába öltözött asszony.

**Gyermekkoosik és székek
legelőcsöbbsen Hegedűs-cégnél Aradon.**

— Nem kell azt követelni. — feleli rá egy férfi — megkapja anélkül is, csak várni kell rá egy kis ideig.

Egy idősebb ember kételkedően rázza fejét, de nem szól egy szót sem. A pénzügyvezetést nagytermében, ahol máskor a feleket fogadják, most csak az íróasztalok mellett szorgoskodó hivatalnokok láthatók. Az írógépek kattognak és szótlanul folyik a munka. Fenn a belső irodahelyiségekben már mozgalmasabb, hangosabb az élet. A főosztályok feleivel tárgyalnak. Igyekeznek őket megnyugtanni és ez sikerül is. Egyik szobában, amelynek ajtaja vastag posztóval van bevonva, az aradi pénzügyvezetők megbízottai tartanak körülmenet a gyengekedő társintézet fölött. Nyílnak a hatalmas föliánsok, amelyek, mint a láztábla, tiszta képet nyújtanak a beteg állapotáról, sercennek a tollak és sorakoznak egymás alá a számjegyek.

Karton vezérigazgató nyugodt és bizakodó.

Végre mi is bejutunk a vezérigazgató szobájába. Hatalmas íróasztalánál ül Karton Aladár, az Egyesült Bank Részvénytársaság vezérigazgatója. Arca nyugodt, mosolyogva fogad.

— Talán maga is a türelmetlenkedő betétesek közé sorakozott?

— Sajnos, nem rendelkezem betétkönyv-

Miért nem szerez Bratianu Vintila külföldi kölcsönt.

Kell a kölcsön, de nem ilyen megalázó feltételek mellett. — Az ajánkozó tőkecsoportok úgy kalkulálnak, mint Lebovics vagy Schwartz. — Rendbe kell hozni az államháztartást, akkor kapunk kölcsönt. — A pénzügyminiszter szenzációs nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny bucuaresti tudósítójától). Az alábbiakban egy párbeszédet közlünk, mely Bratianu Vintila és egy miniszterháza között tegnap folyt le a külföldi kölcsönről. Ez a párbeszéd, mely nemcsak Erdélyben, de a határokon túl is bizonyára nagy feltűnést fog kelteni, az egyik minisztérium előcsarnokában folyt le és bucuaresti tudósítónknak alkalma volt e beszélgetés minden részletét szóról-szóra feljegyezni:

Még a ruhánkat is lehuzzák rólunk...

A két miniszter között a közlekedési viszonyokról folyt a vita, az elhanyagolt állapotban levő országutakról, a rozoga hidakról, a vasut reorganizálásáról volt szó, amikor Bratianu Vintila miniszterháza a következő kérdéssel fordult pénzügyminiszter-kollégájához:

— Nem gondolja, hogy a közlekedési eszközök megjavítása és biztosítása érdekében tényleg szükség volna külföldi kölcsönre?

— Nem értem — válaszolt erre Bratianu Vintila pénzügyminiszter — hogy még mindig mirecsenek tisztában ezzel a kölcsönkérdéssel. Még mindig azt hiszik, hogy az a helyzet, hogy a világ minden részéből jönnek a pénzemberek és tele dugják a zsebemet pénzzel és én makacs fejjel azt válaszolom, hogy: nem kell a kölcsöntök, nekem nem kell a pénzetek.. Pedig kell. De mit akarnak ezek a pénzemberek? Hát fel lehet tételezni, hogy az a pénzcsoport, mely kölcsönt ajánl fel, Románia javát akarja? Ahogyan magánviszonylatban a kölcsönt ajánló a saját érdekében hitelez és saját érdekeit igyekszik minden körülmények közt biztosítani, épen úgy ezek a kölcsönt ajánló pénzcsoportok is arra törekszenek, hogy a rendelkezésükre álló tőkét a lehető legkedvezőbb viszonyok között helyezték el nálunk. Én kérdezem Önt: ha elmegy Lebovics-hoz vagy Schwarz-hoz, hogy adjon magának pénzt kölcsön és ez a Lebovics vagy Schwarz negyven vagy ötven percentet kér a pénzért, elfogadhatja-e ezt az ajánlatot? Hát ha még Lebovics meg az a Schwarz még a ruháját is le akarják huzni. Ilyen feltételek mellett Ön nem fog reflektálni a kölcsönre és hasonló ajánlat alapján az állam érdekeit szíven viselő pénzügyminiszter külföldi kölcsönt fel nem vehet..

Meg kell szervezni az állami pénzügykezelést. — Szóval nem lesz kölcsönünk... — szölt közbe Bratianu Vintila miniszterháza.

vel. Azért jöttem, hogy megnyugtassam a közönséget és megismertessem vele a helyzetet.

A vezérigazgató helyei kint és beszélni kezd.

— Az aradi pénzügyvezetők vezetői úgy határoztak, hogy négy-öt hét alatt elkészítik az intézet státusát, amelynek alapján fogják kidolgozni a megoldási módokat. Teljesen világos képet a státus megállapítása előtt nem nyújthatok, azonban bizonyos az, hogy ha a jelenleg is nyomasztó gazdasági viszonyok nem romlanak, úgy az intézet stabilitása feltétlenül helyre áll. A banknak vagyona és követelése között szerepelnek nagyobb értéket képviselő különböző vállalatok és bankszerű kölcsönök. Aradon textilérdekeltsége, pálinka- és borérdekeltsége és butorgyára van a pénzügyvezetők. Ezekon kívül Ineun (Borosjenőn), Csermen (Csermón), Sebisén (Borosbesen), Butenin (Körösbökényben) és Gurahoncon bankfiókokkal, székházakkal, magtárakkal, faterpellel és gyümölcs-pálinka-főző vállalattal rendelkezünk.

— A pénzügyvezetők több ezer betétese van, akik több mint százmillió betétkövetelést képviselnek. Ma számos betétes jelentkezett a bankban, akik közül többen követelő magatartást tanúsítottak, azonban a betétesek nagyrésze kijelentette, hogy nyugodtan várja meg a likvidálás lefolytatását. Mi a moratórium ideje alatt a legerélyesebb eszközökkel szorgalmazzuk a pénzügyvezetők követeléseinek behajtását és amennyiben az akadályokba nem ütközik, illetve sikerrel fog járni akciónk, úgy a határidő lejártával, bankunk ismét működni kezd.

— Sokkal hamarabb, mintsem gondolja — hallatszott a válasz. — Először meg kell csinálnunk az állami könyvviteiről szóló törvényt, drákói szigorral kell megszerveznünk az állami pénzügykezelést, kezdve a minisztériumtól, le egészen az utolsó ajtónálló portásig mindenkit ellenőrzés alá veszünk. Nem szabad — akármilyen magasállású hivatalnok is legyen az illető — hogy úgy kezelje az állam pénzét, mint a magáét, mert a mai romlott viszonyok között, a mostani hibás nevelési rendszer mellett az emberek elfelejtették, vagy még nem tanulták meg, hogyan kell a pénzzel bánni.

Tisztességtelen és megalázó feltételek.

— Rövidesen lesz rendes költségvetésünk, lesz egészséges ellenőrzési szervezetünk, számadásaink teljesen rendben lesznek, úgy, hogy akárki betekintést nyerhet azokba és akkor nem lesz szükségünk se Lebovicsra, se a Schwarzra, hanem akkor úgy fogunk beszélni a kölcsönt ajánló tőkecsoporttal, mint ahogy az egy államhoz illik. És akkor nem fog előfordulni az, hogy az egyik kölcsönt ajánló tőkecsoport a petroleumtermésünket kéri garanciául, a másik a só, a harmadik a vasutat, a negyedik az aranyunkat, az ötödik a dohányjövődéket. De ez még nem elég, mert a kölcsön alapján ők akarnak itt dolgoztatni és ide küldik az idegen munkásaikat és ezzel csak azt érzük el, hogy nálunk megnövekszik a munkanélküliek száma.

— Ilyen tisztességtelen és lealázó feltételek mellett egy államnak nem szabad pénzt felvennie és aki mégis erre akarna engem ösztönözni, az vagy tudatlan, vagy rosszakaratu.

— Mi egy pár hónap alatt annyira rendbe hozzuk az állam háztartását, hogy csak azért fogunk külföldi kölcsönt kapni, mert az államunk neve: Románia...

Ezzel véget ért az érdekes beszélgetés. A két miniszter barátságos kézsorítással vált el egymástól. Bratianu Vintila közismert arról, hogy nem nyilatkozik újságok részére és amikor miniszterháza elbucszott, s bennünket jegyzőkönyvvel a kezünkben észrevett — felénk is vetett egy tipikus, szakállba fojtott „bratianu-mosolyt“. Ez a mosoly talán a kotnyeles újságíróknak szólt, aki még egy nem nyilatkozó pénzügyminiszterrel is tud interjút szerezni.

Művészet.

* Színházi műsor. Kedd d. u. iél 4-kor Borcsa Amerikában, operett. Este 8 és fél órákor: Biborruhá asszony, operett. (Lenovél Irén fellépte. A. bérlet.) Szerda: Marika, vígjáték. (Táray Ferenc fellépte. B. bérlet.) Csütörtök: A szerelem vására, dráma. (Táray Ferenc fellépte. C. bérlet.) Péntek: Asszonyáldozat, dráma. (Táray Ferenc fellépte. A. bérlet.) Szombat: Böregér, vígopera. (B. bérlet.)

A budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A budapesti színházak e heti műsora a következő: — Városi Színház: Kedd este, szerda, péntek (huszonötödösör), szombat, vasárnap este: Mesék az irógépről. Csütörtök: A szevillai borbély (Salapin Fedor vendégfelléptével.) Kedd délután: Elnémult hangok. Vasárnap délután: Borcsa Amerikában. — Vígshízház. Kedden este, pénteken, szombat: A levél. Kedd délután: Az Édenkert. Szerda: Nem nősülök (századszor.) Csütörtök: A zenélő óra. Vasárnap délután: A Noszty-fiu esete Tóth Marival, este: I. Kossuth emlékezete, Rákosi Jenőtől. II. A levél. — Magyar Színház. Kedd, szerda, csüt., péntek, szombat, vas. este: Csattan a csók. Kedd d. u., vas. d. u.: Oroszország. — Király Színház. Kedd este: A legkisebbik Horváth-lány. Kedd délután: A fecskéfészek. Szerda, csütörtök: Nincs előadás. Péntek: Nincs előadás (A „Mersz-e, Mary?” nyilvános főpróbája.) Szombat: Mersz-e Mary? (Először.) Vasárnap délután: A legkisebbik Horváth-lány, este: Mersz-e, Mary? — Fővárosi Operett Színház. Egész héten minden este: Hotel Napoleon. Vasárnap délután: Broadway. — Belvárosi Színház. Egész héten minden este: A szombatesti hölgy. Kedd délután: Nincs előadás. Vasárnap délután: Az ügyvéd és a férje. — Andrassy uti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: A boszorkány. A párisi Rothschild. Az aranypók, Elselén, Adám frakkban, Hol a gyerek?, Esküvő, tréfák, magánszámok.

* Ünnepi előadások. Kedden két előadást rendez a színház. Délután 3 és fél órákor az idei szezon slágere, a „Borcsa Amerikában” van műsoron abban a nagyszerű szereposztásban, amelyben a multheti premieren óriási sikert aratott. Este 8 és fél órai kezdettel Jean Gilbert világhírű operettje, a Biborruhá asszony kerül színre a címszerepben Lengyel Irénnel, Erdély legkiválóbb Katalin cárnőjével.

* Táray Ferenc három estére szóló vendégjátéka iránt városszerre felfokozott érdeklődés nyilvánul meg. Az illusztris vendégművész szerdán lép fel először egyik legjobb szerepében, Zagon István végtelenül bájos vígjátékának, a Marikának férfi főszerepét játsza. A címszerep Pallay Mancsi briliáns alakítása, míg a színész Mészáros egyik legsikerültebb színpadi alakja. Csütörtökön Vajda Ernő világhírű drámájában, A szerelem vásárában lép fel a művész, pénteken pedig az Asszonyáldozat című hatásos drámában bucsuzik a közönségtől. Mindhárom előadásra, amely rendes bérletben megy, jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

Jön! FEDORA Jön!

Lee Perry és Alfonz Fryland-dal a főszerepben az ERZSÉBET MOZGÓSZÍNHÁZBAN.

* A Böregér, Johann Strauss klasszikus vígoperája szombaton olyan szereposztásban kerül színre, amelyben még aligha játszották Aradon. Naponta folynak a próbák és az előjellekből ítélve, szombaton mintaelőadásban lesz része a közönségnek. A meglepetések egész sora fogadja a közönséget. Elsősorban bemutatják a Strauss-ballettet, amelyet Aradon még nem vittek színpadra. Rosalinda szerepében Horváth Mici fogja ragyogtatni művészetét, Adél szobaleányt pedig Lengyel Irén játsza, a ki maga lesz a megtestesült pajzánság és jókedv. Eisenstein, a kikapós férj Galetta Ferenc egyik legjobb alakítása, a tenorista szerepében

**Apolloban ma, kedden
Henny Porten-nel a
Rátartós asszony.**

Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Öngyilkos lett egy ismert aradi fényképész.

A számlát hozó pénzeszedő előtt lőtte főbe magát Tóth Béla.
A nyomor kergette a halálba a szerencsétlen embert.

(Arad, október 31.) Megdöbbentő öngyilkosság híre járta be a kora délutáni órákban a várost. Tóth Béla 47 éves fényképész Consistorului (Batthyány) ucca 22. számú lakásán, ahol műterme is van, délután 3 órákor főbelötte magát. A tragikus eset rugója ma már sablon: rosszul menő üzlet, fizetési zavarok, stb. Délután fél 3 órákor egy pénzeszedő kereste műtermében Tóth Bélát egy számlával, melyet ki kellett volna egyenlítenie. Tóth Béla egy pár perc türelmet kért és a helyiség hátsó részébe távozott. A pénzeszedő nyugodtan várt 10 percig, majd türelmét vesztve, a hátsó helyiség felé ment, hogy megkérdezze Tóthot, hailandó-e számláját kiegyenlíteni, vagy nem.

Mikor a hátsó részt eltakaró függönyhöz ért, tomba dörrenés riasztotta meg, rémülten félrelépett a függönyt, hol tragikus látvány tárult szeme elé, ott ült Tóth Béla az asztalnál előre hajolva, kezében görcsösen szorongatva revolvert, mellyel fejbélötte magát. Miután senki sem volt a műteremben, a pénzeszedő a sarki rendőrhöz szaladt és egyben értesítette telefonon a

Jirassek, a széphiangu, csinos megjelenésű, kulturált énekes fog bemutatkozni az aradi közönségnek. Szentgyörgyi Mária, Gyöző, Deésy és Jung játszik a többi főszerepet. A szombati előadás kellemes visszaemlékeztést fog szolgálni a közönségnek.

* Schlattner Gyula zongoraestéje a Kulturpalotában. Az aradiak előtt már jól ismert és tavaly nagy sikerrel bemutatkozott aradi zongoraművész november 9-én, este 9 órákor rendkívül érdekes új műsorral tartja ezidei hangversenyét a Kulturpalotában. Jegyárutás Sándor Ferencnél.

Erdős René, Lavinia Tarsin házassága

a Santerra folytatása Sándor Ferencnél Arad.

* Az Iparosotthon műsoros estéje. Kitűnő műsor keretében bucsuzott el szombaton este az Otthon közönségétől Selean Moise, az Otthon rendezőbizottságának agilis tagja. A kitűnő énekest hosszas tapssal fogadta a közönség, majd az Otthon igazgatóságának nevében Reinhart Gyula, a rendezőbizottság nevében Bakács Miksa bucsuztatta a végleg külföldre távozó műkedvelőt. Az ünnepi műsort Geppert Mancsi egy román ábránddal nyitotta meg. Nagyszerű zongorajátékáért sok tapsot kapott. Utána Draskovits Károly kitűnő kupléénekes következett, aki saját gitárkíséretével előadott kupléival óriási sikert aratott. Majd Székely József, Szeredy Tibor stílusos zongorakíséretével Kiss József egyik melodramáját adta elő megrázó erővel. Gerber Olga román és magyar dalokat énekelt gyönyörű, iskolázott hangon. A közönség a kis énekesnőt nagyon megtapsolta, akit nagy rutinnal kísért zongrán Geppert Mancsi. Ezután Selean Moise következett, akit a közönség bucsuja alkalmából melegen ünnepelt. Az előadott román és magyar dalaival megérdemelt nagy sikert aratott. Majd Bakács István hegedűszáma következett, aki gyönyörű román és magyar dalokat adott elő Zombory Pirike kitűnő zongorakíséretével. Geppert Mancsi és Weichelt Károly modern táncaikkal nagy sikert értek el. Szeredy Tibor zongorán előadott román szerenádjá és magyar rapszodiája felülemelkedett a műkedvelői színvonalon és a közönség lelkes tapssal hálálta meg az ifjú zongoravirtuoz nagyszerű teljesítményét. Szabó Gyula színművész gyönyörű népdalai fejezték be a kitűnően sikerült estélyt. Gyönyörű hangjával — mint mindig — most is meghódította a közönséget, mely valósággal ünnepelte a kiváló művészt. Az estélyen Surányi Mihály konferált szellemesen.

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát, bőrkabátok, iskolai egyenruhák
FÉRFI ÉS FIURUHÁK
vásárlása előtt tekintsük meg a
SZANTO ÉS KOMLOS-óeg
kirakatait és dusan felszerelt
raktárát

ABAD, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET. 5212

mentket.

A rendőrrel visszatérve, konstatálták, hogy még van élet Tóth Bélában, ezért a mentőket be sem várva, gyorsan kocsira tették az erősen verző öngyilkosjelöltet s behajtották vele a közkórházba. Tóth Béla azonban, egy órai kínfódás után meghalt.

Közben a rendőrség részéről megérkezett Balán ügyeletes rendőrkapitány, hogy az öngyilkosság okáról jegyzőkönyvet vegyen. A műteremben megejtett helyszíni szemle alkalmával két levél talált Balán kommisszár. Egyik levél feleségének szólt, a másik Aradon élő hivatalnok bátyjának volt címezve. Bátyjának írott levele feltárta a szerencsétlen Tóth Béla tragédiáját.

„Kedves Bátyám! — írja levelében — Nem tehetek másképp. Az élet letaposott. Bármennyire is akartam és igyekeztem, csak nyomorban volt részem, nyomorban pedig nem tudok élni. Bocsásd meg, Isten veletek, szerencsétlen öcséd Béla.”

Tóth Béla megrendítő tragédiája általános részvétet keltett Aradon.

Iskolaszenteles Barakonyán.

(Arad, október 31.) Ünnepléses keretek között szentelték fel tegnap délben Berechniu (Barakony) községben az új-községi iskolát, amelyet a megye vezetősége építtett fel. Tegnap reggel Georgescu János prefektus, Georgescu Jánosné, Petrutiu Áron főjegyző, Bartos Jenő az államépítészeti hivatal főmérnöke, Catana kapitány és a sajtó képviselői Berechniuba utaztak, hogy résztvegyenek a felszentelési ünnepségen. Délben érkeztek ki a vendégek a községbe, ahol Nicu Sándor, bíró üdvözölte a megjelenteket. Ezután megkezdődött a felszentelési ünnepség egyházi része, amelyet Popovicu János görög keleti lelkész végzett. A szertartás befejeztével a lelkész beszédet mondott, megköszönte a prefektusnak, hogy iskolát emeltetett a községnek.

Az üdvözlésekre a prefektus válaszolt, aki elmondotta, hogy a megye 750.000 lejt áldozott erre az iskolára. Szívesen hozta azonban az áldozatot, mert azt akarta, hogy a jövő nemzedék tanult legyen és így jobban boldoguljon, mint a jelenlegi. A beszéd után megtekintették az iskolát, amely három tereméből, irodából és tanítói lakásból áll. Majd a lelkész a lakosság nevében elpanaszolta hogy a magas földadó tönkreteszi a gazdákat. A prefektus erre kijelentette, hogy a jövő hét folyamán törvénytervezet kerül a parlament elé amely az ingatlanadót lényegesen leszállítja, úgy hogy a jövő évben már sokkal kevesebb adót fognak fizetni. A kijelentést megnyugvással fogadták a gazdák. Déli egy órákor bőséges bankett volt amelyen több felköszöntő hangzott el, majd a jóhangulatban lezajlott bankett után a vendégek visszautaztak Aradra.

Elhamvadt a kaláni vasgyár.

(Déva, október 31.) Tegnap éjjel fél egy órákor eddig ismeretlen okból tűz ütött ki a kaláni vasgyárban és az elemi katasztrófa alig félóra leforgása alatt felbecsülhetetlen károkat okozott az államkincstárnak, amely az üzem tulajdonosa volt. A tüzet kevéssel fél egy előtt vették észre, azonnal alarmirozták az üzem tűzoltóságát és a munkásságot, hogy a mentési munkálatokat megkezdjék. A tűz hírére kivonult a dévai tűzoltóság is, azonban a lángok ekkor már annyira elhatalmasodtak, hogy a mentési kísérlet meddő maradt.

A környékbeli lakosság nagy tömegekben jött a tüzhöz, amely az egész vidéket bevilágította. A hatalmas üzem 40 perc alatt porrá égett. A tűz az üzem két ellenkező sarkán egyidőben keletkezett, amely jelből arra lehet következtetni, hogy a tüzet gyújtogatás idézte elő. A vizsgálatot ebben az irányban indították meg. Ma reggel megkezdődött a kár felbecsülése. Az öntöde kivételével az egész üzem elhamvadt. Hivatalos megállapítás szerint a kár eddig meghaladja a 80 millió lejt.

Az aradi kereskedők hitelezői védegyeletet sürgetnek.

Ki védi meg a hitelezők érdekeit? — Kényszeregyezés, vagy a csődtörvény módosítása. — Új telefonközpontot kap Arad. — Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara mai tanácsulása.

(Arad, október 31.) Az aradi kereskedelmi és iparkamara igazgató-tanácsa ma délután 5 órakor Marcus Mihály szenátor elnöklése mellett ülést tartott, amelynek során több nagy érdekességű kérdés került tárgyalás alá.

Az aradi telefonközpont a megvalósítás előtt.

Mindjárt az ülés elején beszámolt Marcus elnök arról, hogy bucaresti-i intervenciója eredményeképp nagyon komoly és határozott ígéretet kapott arra nézve, hogy az új aradi telefonközpont rövidesen felépül Aradon. A postai költségvetésbe fel van véve az aradi központ ujjáépítése, csak a pénzügyminiszterium jóváhagyása kell hozzá, hogy az építkezés megkezdődjék. Marinescu vezérigazgató személyes tapasztalatból ismeri az aradi telefonviszonyokat és el van tökéltve, hogy az új telefonközpontot felépítteti Aradon. Az igazgató-tanács a bejelentést örömmel vette tudomásul.

Bajok a postacsomagok elvámolása körül.

Tekintettel arra, hogy a postacsomagok elvámolása körüli mizériák miatt sok a panasz a kereskedők körében, a kamara körlevelet intézett a kereskedőkhöz, hogy ez ügyben pontos adatokat hozzanak a kamara tudomására, a megfelelő eljárás megindítása végett. Adler Andor felszólalt ezzel kapcsolatban és elmondta, hogy két postacsomag 219 lej legális költsége helyett 615 lej kellett fizetnie fekbér címen, mivel a csomagok után hetekig kell szaladnia a kereskedőnek, amíg azt kézhez kapja. Az erre vonatkozó aktákat benyújtotta a kamara vezetőségének. Olariu Justin az állomási csomagkiadás körüli fejtelten állapotokat tette szóvá. Domán Sándor pedig elmondta, hogy a vasutnál újból életbe lépett az a hatályon kívül helyezett rendelet, amely szerint a gyűjtővagonokban érkezett árukat egy nap alatt kell elvámolni, ami a lehetetlenséggel határos. Ha valaki nem tudja áruját elvámolni, akkor fizetni kell az egész vagon fekbérért. Ily címen állítólag 60 millió lej szednek be Aradon. Másutt illyesm nem fordul elő. Timisoarán külön vámraktár van. Javasolja, hogy állítsanak fel Aradon is egy ilyen vámraktárt és küldjenek ki egy bizottságot ennek a kérdésnek elintézésére. Deutsch Andor egyelőre a régi állapotok visszaállítása mellett foglalt állást. A tanács elhatározta, hogy a tudomására jutott adatok alapján a kamara megteszi a kellő lépéseket.

Készül az új vasúti tarifa, de az sem ígér sok jót.

A vasúti tarifa, amely ellen oly sok panasz hangzott el, tényleg rossznak bizonyult és ennek most maga a CFR, vállalja kárát. Magasabb helyeken is belátták a helyzet tarthatatlanságát és amint hírlik, a miniszteriumban dolgoznak máris egy új vasúti tarifán. A régi díjszabásnak is az volt a baja, hogy azt szakemberek meghallgatása nélkül alkották meg, de az új tarifa is zárt ajtók mögött készült és félt, hogy ismét súlyos hibákat fog tartalmazni. A kamara elvben máris foglalkozni kíván a kérdéssel, mert egy rossz tarifa katasztrófát idézhet elő, ahogy a mostani például tönkretette a romániai fapiacot. A kamara felterjesztést intéz a miniszteriumhoz, amelyben felhívja a figyelmet a mostani tarifa hibáira, hogy azok az új tarifa megalkotásánál elkerülhetők legyenek.

Tervek a rossz hitelviszonyok feljavítására.

Nagy vitára adott alkalmat a vezetőség ama bejelentése, hogy a kamara véleménye szerint életre kellene hívni a hitelezői védegy-

eletet, mivel jelenleg az a helyzet, hogy a hitelezőket nem védi semmi.

Dr. Rác Sándor bizottságot javasolt küldeni ebben a kérdésben és rámutatott arra, hogy a csődtörvény sürgős revíziójára is nagy szükség van. Adler Andor a kényszeregyezés visszaállítása mellett tört lándzsát, Marcus elnök viszont kijelentette, hogy a kényszeregyezési intézmény nem vált be a gyakorlatban és így inkább a csődtörvény oly módo-

Csécsey Imre 41 év óta szolgálja az Istent.

Arad kiváló és népszerű református lelkészének 40 éves papi jubileuma. Hívei és tisztelői meleg szeretettel ünnepelték vasárnap Csécsey Imrét.

(Arad, október 31.) Vasárnap délután meleg, bensőséges, szinte családi jellegű ünnepség folyt le az aradi református templomban. Csécsey Imre református lelkész 40 éves papi jubileumát ülte meg tegnap az aradi református egyházközség és ez az ünnepély, a maga feltűnést kerülő szerénységével, de igazi, szeretetteljes melegevel méltó ünnepi állomása volt egy áldásos papi élet és munka korszakának. Csécsey Imrének tulajdonképpen már tavaly kellett volna megülnie ezt a jubileumot, de akkor az ő ismert szerénységével, amely miatt szinte retteg minden ilyen ünnepeltétől, sikerült elhárítania a jubileum megtartását. Akkor még nem is volt készen a ref. templom orgonája és ilyképp a hívek egy évvel később, tegnap ünnepelték meg Csécsey Imre 40 éves lelkészi jubileumát.

Az ünnepséget kisdjolsvai Szabó Zoltán ny. tábornok, ref. egyházmegyei főgondnok kezdeményezte. Csécsey Imre 1886. óta állandóan Aradon működött mint református lelkész és utóda volt Ferency Gedeonnak, a híres prédikátornak. 41 éves lelképástorkodása a szó legnemesebb értelmében vett szeretetteljes papi munka volt, amely párosulván az Isten szolgájának szerénységével és puritánságával, csak a hívek nagy szeretetét válthatta ki.

Ez meg is nyilvánult a tegnapi jubileumi ünnepségen, amely 10 órakor kezdődött meg ünnepélyes istentisztelettel, amit Patay Lajos lelkész végzett. Istentisztelet után, 11 órakor kezdődött a tulajdonképeni ünnepség. Szabó Zoltán főgondnok szép beszédben üdvözölte Csécsey Imrét és méltatta működését. A református nőegylet nevében Gööz Aranka üdvözölte Csécseyt, akinek átnyújtotta az egyet ajándékát, egy diszes kivitelű papi palástot. A presbitérium részéről pedig egy diszkótésű bibliát kapott a jubiláns. Noha az egyházközség az ünnepségre nem hívott meg senkit, mivel azt egészen zárt jellegűnek tervezték, mégis megjelent azon, tudomást szerezve a dolgról, Fr. Lajos aradi ev. püspök több

sitását kellene keresztülvinni, hogy a csődeljárás alatt is folyhassanak egyezkedő tárgyalások. Deutsch Andor több nagygyűlést javasolt összehívni a kérdés letárgyalására, Reinhart Gyula a kényszeregyezési eljárás és a hitelezői védegyelet működésének egybekapcsolását fejtette ki. Ádám György, a Victoria Bank vezérigazgatója pedig ugyancsak a hitelezői védegyelet hasznosságára mutatott rá. Végül elhatározta a tanács, még több felszólalás után, hogy a hitelezők megvédésének kérdését tanulmányozás tárgyává teszi és legközelebb új javaslattal fog előlépni. Annak bejelentésével, hogy Pacuraru Brutus főtitkárt az iparostanonciskola felügyelő bizottságába választották meg, véget is ért az igazgatótanács ülése.

híve kíséretében és a testvéregyház nevében üdvözölte Csécsey Imrét. Az ev. nőegylet nevében pedig dr. Bogdan Virgílné mondott üdvözlő beszédet. A jubiláns mindenkinek külön válaszolt és meghatóttan köszönte meg az iránta megnyilvánuló szeretet jeleit.

Az ünnepelés után a lelkészi lakban kedves meglepetés várt Csécsey Imrére, amennyiben ott várta Steigerwald Alajos ipartestületi elnök és Zabb István alelnök, akik az aradi iparosság üdvözlését tolmácsolták. Csécsey Imrét a tegnapi nap folyamán számos hívője kereste fel s köszöntötte virágcsokrokkal jubileuma alkalmából, Páris Lajos ev. lelkész pedig ma délelőtt a moceai ev. egyház presbitériumának üdvözlését tolmácsolta Csécsey Imrének.

Érdekességet és kettősséget adott az ünnepnek az is, hogy egy napra esett a reformáció emléknapjával, amelyről lapunk más helyén emlékezünk meg.

ERZSEBET MOZGÓSZÍNHÁZ

Ma, kedden és holnap szórda

A Notre Damei Toronyőr

megható előzőfilm LON CHANEYVEL a nagyszerű főszerepben.

— Erdélyi anyakönyvvezetők értekezlete Aradon. Tegnap anyakönyvvezetői értekezlet volt Aradon, ahol Oradeamare, Timisoara, Cluj, Brasov és Arad városok anyakönyvvezetői tartottak megbeszélést az egységesítés és a bélyegtörvény ügyében. Az értekezlet megálapította, hogy a közigazgatási törvény másodrendű szerepre szorítja az anyakönyvvezetőket, miután az esketéseket a polgármester, vagy az általa megbízott városi tanácsos végzi. Megálapítást nyert az is, hogy az új bélyegtörvénynek ama rendelkezéseit, amely az anyakönyvvezetőkre vonatkoznak, egyik sem ismeri precízen és mindögyik másképpen magyarázza. Így a törvényt megvilágító utasítás az anyakönyvi kivonatok után 15 lej illetéket vet ki, míg az anyakönyvvezetők nagyrésze csak 5 lej illetéket szedett. Sorra került az unifikálás ügye is, amely pontnál az az egyhangú kívánság merült fel, hogy a személyzetet a jelenlegi háromszorosára kell szaporítani. Elhatározták, hogy memorandumban fordulnak a miniszteriumhoz, amelyet arra kérnek, hogy a most tárgyalásra kerülő és az unifikálásra vonatkozó törvénytervezetnél vegye figyelembe az anyakönyvvezetők kívánságait is. Az értekezlet után társaságból volt, majd a vendégek a délután folyamán elhúztak Aradról.

VERONIKA

fehér nővér.

Sláger filmjáték.

Főszerepben:

Aud Egeda Niesen
és Paul Richter

Niebelungen férfi
főszereplőjével.

U
R
A
N
I
A
B
A
N

5
7
és
9
ó
r
a
k
o
r

NAPOLEON filmremek

I. és II-ik részhez

jegyek elővételben válthatók

ma, keddtől az

APOLLO elővételi pénztáránál.

OSZTRÁK OSZTÁLYSORSJÁTEK.
100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.
A leghalványabb nyereménye

18.000.000
(tizennyolc millió Lei.)
Jutalom és nyeremények:

12.000.000
6.000.000
2.400.000
1.800.000
1.500.000

összesen közel
260 millió Lei.

Kiszámlázás közpénzben állomány van készletre!
Nincs nyereményilleték, díjazásban semmiféle levonás!
Az összes sorsjegyek fele nyer!

Sorsjegyeket:
egyen 800 Lei, négy 400 Lei, negyed 200 Lei.
ajánl és küld a népszerű bankhoz

FRITZ DÖRGE
Wien I/A. Kärntner Str. 43.
Megrendelést legbiztosabban nemzeti posta-
utalvány szolgálatán november 22-ig eszközölni!

H I R E K.

Halottak napja.

Földkupackák tövén-ormán föllobban a mécs. Virágos köntösben, illatellőben vidul egy szomorú, csöndes negyed. A Temető. Kitarult ajtajuk kitárt szíveket várnak. Lakói vendégeket. Kik talán az évben csak egyszer ejtik könnyüket a röggel fölé. Csak egyszer borítják illatos díszbe a hantokat. De ezen a napon kél a hétköznapi ember az ünnepi ember, a már elfogyott könnycseppek patakja ismét csörgedezni kezd. És virágot, réteket szakít le, mert az örök nyugalmasak e napon nagyon követelők. Mennybéli aggodalmas szemek lesik az anya, apa, gyermek, hitves virágzásait, a fölszillogó mécslámpákat. Két világ életének egyetlen ölése a holt nap, amelyen az emlékezés, a szeretet érzése életszelmekeket túlradva lobog.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a holt nap Mindenszentek ünnepe miatt csütörtökön reggel jelenik meg.

— **Jézus ünnepe Aradon.** Arad katolikus társadalma tegnap bensőséges vallásossággal ülte meg Jézus királyságának örömműnnapét. Ez alkalommal a minoriták templomában ünnepélyes nagymise volt, amelyet Lakatos Ottó dr. celebrált. Ezután a katolikus népszövetség tagjai a szentségekhez járultak.

— **A fascizmus ötödik évfordulója.** Rómából jelentik: Nagy ünnepségek között ülték meg a fascizmus fennállásának ötödik évfordulóját, amely alkalommal Mussolinit melegen ünnepelték.

— **Albánia fellázadt Achmed Zoglu ellen.** Párizsból jelentik: Albániában forradalom tört ki Achmed Zoglu elnök ellen. A kormány csapatokat küldött a forradalom leverésére. Az eddigi harcok a kormány csapatok győzelmét eredményezték.

— **Kommunista merénylet készült Boris király ellen.** Belgrádból jelentik: A Politica szerint nagy fegyver és municioraktárat fedeztek fel Szófiában. A fegyverek a kommunista forradalom céljait szolgálták volna. A forradalmárok Boris király ellen is merényletet akartak elkövetni.

— **November 1-én megnyitják az elemi iskolák.** Bucarestből jelentik: Az egészségügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a gyermekparalízis-járvány szűnőfélben van, ezért az elemi iskolákat november elsején feltétlenül megnyitják.

— **A szovjet résztvesz a leszerelési konferencián.** Genéből jelentik: Csicserin külügyi népbiztos ma értesítette a Népszövetség főtitkári hivatalát, hogy a szovjet hajlandó résztvenni a leszerelési előkészítő bizottság legközelebbi ülésén. Kifejti, hogy elsimult a konfliktus, amely Svájc és a szovjet között keletkezett és így megszünt az akadály annak, hogy a szovjet résztvegyen a Népszövetség munkájában. Nagy érdeklődéssel várják politikai körökben, kit fog a szovjet Genébe delegálni.

Erdély és Bánát legnagyobb női felöltő áruháza a

„VICTORIA“

női confecchio divatház Arad, a Dáciával szemben

— **Gejzir a városháza előtt.** Ma délután a városháza előtt hirtelen szökőket támadt. A víz a városház előtti tűzcsapból szökött fel és valósággal elárasztotta az egész környéket. Telefonon értesítették a vízműveket, amelyek a kiküldött embere megállapította, hogy a csap zára eltört. Érdeklődtünk az ügyben illetékes helyen, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a város tanulatlan gyerekekre és aszfaltozókra bizza a csapok kezelését, úgy, hogy állandóan bajok vannak és nagy károkat okoznak a városnak. A vízművek már több ízben tettek jelentést a város vezetőségének, azonban semmiféle törvényt ez ügyben. A mai eset újabb kárt okozott és most már remélhetőleg intézkedik a városvezetés, hogy szakemberek kezeljék a csapot.

— **Az első japán kath. püspök felszentelése.** Rómából jelentik: A pápa tegnap a Szent Péter-templomban 16 bíbornok és a diplomáciai kar jelenlétében ünnepélyesen püspökké szentelte Ayseka Monsignoret, aki így az első japán katolikus püspök.

— **Letartóztatták Aradváros sikkasztó tisztviselőjét.** Részletesen beszámoltunk Ardelean Péter városi tisztviselő visszaéléseiről. Amint ismeretes, Ardelean nyomtalanul eltűnt Aradról, mire több megkárosított először a városházán, majd a rendőrségen tett ellene feljelentést. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek eredményeképpen ma egy aradi kocsmában letartóztatták a volt városi tisztviselőt.

Ma este és a következő napokon:
CENTRAL-BAR
!! Kiváló tánc-műsor !!

— **Elgázolt munkás.** Sulyos szerencsétlenség történt ma délután Ségában. Egy teher szállító kocsit elütötte Straici Sava munkást, aki sulyos sérüléseivel eszméletlenül maradt a helyszínén. Az aradi mentők beszállították a közokozóházba, ahol megállapították, hogy többszörös bordatörést és lábtörést szenvedett. A vizsgálatlan kocsist a rendőrség letartóztatta.

NŐI FELÖLTŐK

legelőbban

PLESZ cégnél kaphatók

a színház hátsó bejáratával szemben.

— **Véres verekedés a budapesti tőzsdén.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt a tőzsdén Schweitzer Soma tőzsdetag sulyosan inzultálta sógorát, Abrahám Imrét, úgy, hogy nyakán huszcentiméteres sérülés keletkezett, amit a mentőorvos csak nehezen tudott bevarrni. A szokatlan esemény nagy szenzációt okozott a tőzsdén, ahol a fegyelmi választmány vizsgálja meg az ügyet.

— **Háromszáz halottja van a Mafalda katasztrófájának.** Londonból jelentik: A braziliai révhatóságok a Navigazione Italiana vezérigazgatóságától kapott névsor alapján megállapította, hogy a Principesa Mafalda katasztrófájának 300 halottja van.

NOVEMBER HÓ 12-ÉN kezdődik a csehszlovák osztályorszláték főhúzása (V. oszt.), mely mindennapi húzással egy hónapig tart és amelynél több mint 52.000.000 ötvenkétmillió cseh korona kerül kisorsolásra. Rendeljen azonnal egy sorsjegyet a szerencséről: közismert **Ungár Bankháztól** Kosice, Malomra, 20. mivel már igen sokan boldogságukat nevezett bankháznak köszönhetik. 5764
A sorsjegyek árai: 1/2, 1, 2, 5, 10, 20, 50 kor., 1/1, 400 kor. Ajánlatos az összegzet mindjárt a rendelés alkalmával postautalványon vagy más módon átutalni, hogy az összeg még a húzás előtt beérkezzen.

— **A Nyugat Ady Endre-plakettje.** Érdekes képzőművészeti eseményről kell beszámolnunk: Beck Ö. Fülöp, a magyar plakettművészet világhírű mestere, Ady Endre plakettjén dolgozik és azzal rövidesen elkészül. — A Nyugat folyóiratnak sikerült a művésszel megállapodást kötnie és ezen az alapon a Nyugat előfizetői — az újonnan belépők is — teljesen díjtalanul fogják megkapni az Ady-bronzérmét, melynek bolti ára 900 lej lesz.

— **Meghalt Harden Miksa.** Berlinből jelentik: Vasárnap éjszaka a svájci Montana Vornala üdülőhelyen meghalt Maximilian Harden, neves publicista 66 éves korában. Az elhunyt a Zukunft című német folyóirat megalapítója és Vilmos volt német császár egyik legkérlelhetlenebb ellensége volt.

— **Több aradi bodegát — fűszerkereskedésnek nyilvánították.** Az aradi fűszerkereskedők régi panaszát nyert orvoslást azért, hogy Tomescu iparügyi főfelügyelő több bodegát fűszerkereskedésnek nyilvánított, ami által megakadályozta azt, hogy ezek a záróra és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényeket kijátszhassák és kárt okozzanak a fűszerkereskedőknek. Az aradi kereskedelmi és iparkamara emiatt köszönetét fejezte ki a főfelügyelőnek.

— **Az aradás megrongálta a semlaci Marosgát.** Ma jelentés érkezett a megyei prefektúrához, hogy az aradás következtében Semic községe a Maros töltése erősen megrongálódott, úgy hogy könnyen veszély állhat elő. A prefektúra ma átiratot intézett a folyammér-

nökséghez és kérte a megrongált töltés kijavítását, mielőtt a helyzet veszélyessé válna a lakosságra nézve.

— **Elhalasztották az ujaradi agronomok büntetésének tárgyalását.** Ma tárgyalta az aradi törvényszék Orezeanu—Pop-tanácsa Dimescu János ujaradi agronom s Barbescu Velec segédagronóm ügyét. A két agronomot azzal vádolták, hogy a tartalékolt földek körül számos szabálytalanságot követtek el. A vádlottak tagadták a területekre rótt cselekményeket, míg a tanúk azt vallották, hogy a két agronom teljesen önkényesen járt el a földek kiosztásánál. A törvényszék a tárgyalást november 24-ikére halasztotta el.

— **Tudományos orvosi szakiue.** Az aradi orvosszövetségi fiók f. hó 6-án d. e. 11 és fél óra-
kor a bábaképző tantermében szakiueést tart a következő programmal: 1. Dr. Albu István elnök: Munkaprogram az 1927—28. évre. 2. Hozzájárulások. 3. Dr. Radu Cornel: Az öröklött syphilitis profilaxisa. 4. Dr. Călineanu Ervin: Betegbemutatók. 5. Indítványok és interpellációk. A román nyelvű előadásokat magyarul is ismertetjük. Az érdekes előadásokra ezúton hívja meg a t. kartársakat a választmány.

— **Megtámadták a magyar belügyi államtitkár autóját.** Budapestről jelentik: Érsek-vadkert közelében garázda legények egy csoportja megállította Stranyovszky belügyi államtitkár autóját. Két legény nekiugrott az autónak és bevverte az ablakokat, amelynek szilánkjai sulyosan megsebesítették az államtitkár arcát. Az államtitkárt a balassagyarmati kórházba szállították, míg a legényeket a csendőrség letartóztatta.

— **Halálos ítélet a budapesti táblán.** Budapestről jelentik: Ma hozta meg a tábla ítéletét a halálraítélt Papp Flórián ügyében. Pappné fiát felbujtotta arra, hogy meggyilkolja apját, majd, hogy leplezze a bűnt, felgyújtotta az istállót. A bíróság mindkettőt halálra ítélte és a tábla — ahová az asszony felebezett — ma megerősítette a halálos ítéletet.

Az összes modern kézimunkák és iparművészet technikáit tanítja
Tabakovits Danica Str. Ioan Calvin 6.
I em., ajtó 4. 5861

— **Gyilkosság egy aradmegyei községben.** Véres gyilkosság történt tegnap délután az aradmegyei Kurtaker községben. Kocsuba Manase jónódu gazda összeszólközás közben zsebkésével sulyosan összeszurkálta Brutar György gazdát, aki a szurások következtében egy óra múlva kiszünetelt. A csendőrség Kocsubát letartóztatta és az esetről jelentést tett az aradi ügyészségnek, ahonnan Savoiu ügyész és Bradean Athanasz dr. vármegyei főorvos szállottak ki a vizsgálat és a boncolás megejtése végett.

— **A Kludsky-cirkusz nagyszerű előadásai a legnagyobb érdeklődés mellett folynak.** Ma, kedden tartják a bucsulőadást, amelynek pazar műsora még az eddigieken is túlsz. Hiszük, hogy a publikum ez alkalomból még inkább meg fogja tölteni Európa legnagyobb cirkuszának nézőterét, hogy a feledhetetlen látványosságokban gyönyörködjen.

— **Kiss Rózsa novemberben kezdi meg tánctanítását a Krispin-teremben.** Belátkozások naponta Arad, Strada Brațului 2. sz. alatt elfogad.

— **Orvos hír.** Dr. Roth Marcell sebész-magántanár hazaérkezett s rendelését lakásán Bld. Carol (v. Erzsébet-körut) 67. sz. a. ismét megkezdte.

— **Őszre béreljen Kernel könyvtárába.**
— **Értesítés.** Az esti előadások f. hó 3-án csütörtökön megkezdődnek. Főbb hivatal.

NAPOLÉON
Irodalom
Művészet
Történelem
Költészet
NAPOLÉON
I. rész csütörtöktől az APOLLOBAN

Az Ön költséges utazása Bucarestbe felesleges!

ADLER HUGO általános kereskedelmi iroda Arad és Bucaresti expositrája, minden ügyét gyorsan és megbízhatóan elintézi szavatosság mellett. Megbízásokat átvesz: **ADLER HUGO Irodája** Arad, Str. Romanului 18, Telefon 797, vagy **ADLER HUGO Irodája** Bucaresti, Str. Antim 4., emelet IV. (Lift).

— 18 millió lej! Az osztrák osztályorszá-
tékban való rendszeres részvétel — amely
aránylag csekély kiadással érhető el — gyak-
ran a legszerencsésebb eredménnyel jár. Az
új osztrák osztályorszájátékban a kibocsátott
sorsjegyek felének nyernie kell és már egyet-
len sorsjeggyel szerencsés esetben 18 millió
lei is nyerhető. Rendeléseket azonnal teljesít
Fritz Dörge, Wien, I—A. Kärtnerstrasse
43. sz.

Gaal (BMTE); 3. Christescu (Bucaresti); 4.
Farcis (Bucaresti).

O Vidéki eredmények. Timisoara. Po-
ltechnica—TMTE 1:1 (1:1). Bajnoki — Re-
sita. UDR—TAC 3:2 (2:2). Bajnoki. —
Cluj. KAC—Academia 4:3 (2:0). Bajnoki. —
Romania—CFR 3:0 (2:0). Bajnoki. RMS—
Haggibor 2:0 (1:0). Bajnoki. — Oradea.
Törekvés—NSC 3:1 (1:1). Bajnoki. NAC—
Amateur comb.—Bihorul—Egyetértés comb.
3:2 (2:1). Lupeni. Kinizsi—AC Jiul 6:3 (4:1).
Brasov. Brasovia—Olympia 1:1 (1:1). Baj-
noki. Coltea—Brasovia 2:1 (0:0). Barátságos.

A reformáció ünnepe Aradon.

(Arad, október 31.) Négyesztiz éve
van annak, hogy Luther Márton kiszegelte a
wittenbergi vártemplom kapujára 95 tételét,
amivel megkezdődött a reformáció. Ennek a
nevezetes eseménynek emlékét ünnepelte meg
tegnap, illetve ma az aradi evangélikus és re-
formátus egyházközség. Az evang. templom-
ban tegnap délelőtt istentisztelet volt, amelyen
Dénes Béla káplán prédikált, délután 5 órakor
pedig ünnepély zajlott le ugyancsak a tem-
plomban. Az ünnepélyen Frint Lajos püspök
tartott beszédet a reformáció fontosságáról, a
baptisták ének- és zenekara pedig vallásos
ének- és zeneszámokat adott elő. Ezenkívül
több vallásos, reformációt magasztaló szava-
lat hangzott el. Ma délelőtt a templomban Dé-
nes Béla segédlelkész az ifjuság számára tar-
tott nagyhatású beszédet a reformáció jelen-
tőségéről.

A református egyházközség ezt az egyet-
len felekezeti ünnepét tegnap, vasárnap és ma
ülte meg. Tegnap a felnőttek, ma pedig az ifju-
ság részére tartottak szentbeszédet. Ma dél-
előtt 10 órakor szép műsoros ünnepély is volt
a református templomban, amit Csécsy Imre
lelkész nyitott meg. Az imát Patay segédlel-
kész mondta. Ezután a polgári fiu- és leány-
iskola énekkarának énekszámai következtek,
végül pedig több szavalt tette teljessé az ün-
nepély műsorát.

Uj könyvek.

„Reggeltől estig“. Az Erdélyi Szépmíves
Céh 2. sorozatának hatodik könyveként hagy-
ta el a sajtót Kisbán Miklós regénye. A Kisbán
előnév tudvalevőleg írói neve az erdélyi ma-
gyarság irodalmi és kulturmozgalmainak köz-
pontjában élő Bánffy Miklós grófnak. Az Er-
délyi Szépmíves Céh kiadásában most megie-
lent regény első regénye a két nagyszerű no-
vellás kötet és több nagyszerű dráma írójának.
A regény címe: „Reggeltől estig“ kifeje-
zője pompás meseformájú művészi keretnek, a
melyben megjelenik az olvasó előtt két iker-
nővér élete, akik hasonlóságuk, közös életkörü-
lményeik folytán kereszteszik és átkuszálják
egymás életét. Folyton egymásban érzik az
életük ellenségét, de egymás mellett élnek; a
lelkicsend és testvéri harmonia fehér és élő
márványszobrai az emberek szemében. Tra-
gédiájuk ott rejtőzik néma ajkaik mögött. A
regény két férfi hősnének tragikus élete az ele-
ven emlékek folytán megvérzi özvegyességük
napjainak minden percét. A regényt ragyogó
fejezetel az erdélyi irodalom legjobb lapjai
közé emelik. Az Erdélyi Szépmíves Céh a leg-
kényesebb bibliofil-igényeket kiegészítő nyom-
datechnikai formában adta ki a könyvet. A 6
szép fejezet-cimrajzot Kós Károly készítette.
A könyv az Erdélyi Szépmíves Céh új papiro-
sára nyomva, fehér vászonba kötve, a leg-
szébb magyar könyvek egyike. A „Reggeltől
estig“ számozott, exlibrisrel ellátott amatőr-
példányai csupán az Erdélyi Szépmíves Céh

Szülőbirtokosok figyelmébe!

Az őszi ültetésnek biztosabb a fogamzása, erősebb
a fellődése. Ajánlhatom azonnali szállításra feltűnően
szép, erős, dugvökéretű, rózsaszínű és fehér DELE-
VÁRE-NOVA 2 éves gyökeres vesszőmet, amelyek
hiánypótlásoknál is már a második évben teremnek. da-
rabonként 250 bányért, megrendeléseket azonnal küldök
utánvét mellett. Valamint szép gyümölcsfáimról 1 és 2
éves, fás oltványokról árjegyzéket küldök.

SZÉKELY GÁBOR szőlőültetvény telepe,
Diosig in Bihor, 5499

AKI OLCSÓN AKAR JÓ NŐIKABÁTOT

az **MENCZERHEZ** menjen vásárolni

ARADON, a volt Széchenyi malom mellett, 1043

— AMTE-bál november 26-án a Vadászklub-
étteremben.

— Themes városligeti tánciskolájában új kolón
november 4-én kezdődik.

— H. Sziklay Gizi Strada Cercetailor
(Szent Pál-uccai) tánciskolájában november
hó 2-án kezdők részére új táncokor kez-
dődik.

SPORT

Az AMTE súlyos veresége.

A Gloria-CFR nagy győzelmet aratott a gyen-
ge AMTE-n.

Gloria-CFR—AMTE 4:0 (2:0). Megérde-
melt győzelem, mert az AMTE súlyedő ten-
denciájú játékot mutat az utóbbi időben. A
goalarány talán kissé túlzott, noha a Gloria-
CFR minden dicséretre érdemes szép játékkal
operált. Az AMTE teljesen letört. Beleszólása a
bajnokságba már alig lehet. A Gloria-CFR kül-
önösen Barbu II.-nek köszönheti a győzelmét.
Egymaga 3 goalt lött. — ATE—Vointa-Victoria
2:0 (1:0). Az ATE természetesen sokkal
jobb volt az ujonc ellenfelénél. A játék azon-
ban az ATE részéről sem volt nivósnak ne-
vezhető.

A magyar profiligá.

Kikapott a Ferencváros. — Csak a Sabaria
veretlen eddig.

A magyar profiligának újabb szenzációja
van: a bajnok Ferencvárost megverte a vidé-
ki Sabaria és így csak a Sabaria veretlen az I.
ligában. A liga állása és sorrendje az első 6
helyen változatlan, a Ferencváros egyelőre ve-
zet, mert több mérkőzése van. Az alsó 6 hely
azonban alaposan felfordult. A liga állása a kö-
vetkező: Sabaria—Ferencváros 3:1 (0:1). A
Bukóvi nélküli felálló Ferencváros öldöklő ir-
mu és a végén durva mérkőzés keretében
vesztette el a mérkőzést. A II. féldőben a bíró
Turayt ki is állította, de a Sabariát is megha-
dicapolta az, hogy Takács lerugta Tárnokot. A
31. percben 11-esből Szedlacsek lövi a Ferenc-
város vezető és egyetlen goalját. Stoffián lőte
a II. féldő 2., 5. és 35. percében a Sabaria
goaljait. — Hungária—III. kerület 3:1 (0:0). A
Hungária Orth és Opatá nélküli állott fel. Az I.
féldő rendkívül heves és nyílt, a III. féldőben
Hungária nagyobb lendülete szerzi meg ré-
szére a győzelmet, a 2. percben Hirzer, a 19.
percben és 25. percben Haar goaljaival, me-
lyekre a vivők a 40. percben Konyor goaljával
tudnak csak felelni. — Ujpest—Nemzetiek 3:1
(1:0). A 21. percben Szager, a II. féldő 23.
percében Wilhelm II. goaljaira a 35. percben
Bihámi felel goalal és az utolsó percben Sza-
ger állítja be a végeredményt. — Bocskay—
Budai 33-as 4:1 (2:0). Debrecenben. A Boc-
kay nagy fölényben volt és a 39. percben Sei-
den, a 43. percben Markos és a II. féldő 5.
percében Molnár 11-es goaljával erősen ve-
zet. A 20. percben Czumpf lövi a budaiak
egyetlen goalját, a 35. percben Wampetics
goalja állítja be a végeredményt.

O Románia marathoni bajnoksága. Teg-
nap tartották Brasovban Románia marathoni
futó bajnokságát 7 indulóval, kik közül 4 fu-
tott a célba, a következő sorrendben: 1. Chris-
tescu kapitány (Brasovia) 3 óra 10 perc; 2.

pártolótagjai számára készülnek. Egyszerű
példányainak ára előfizetők részére 60 (hat-
van) lej. Egyszerű példányul könyvtári for-
galomba is kerülnek, ahol az árak 50 százalé-
kal drágábbak.

ERZSÉBET MOZGO.

Ma, kedden d. u. 5, 7, és 10 órák
és holnap, szerdán d. u. 1/2, 7 és este 9-ker

VIKTOR HUGO világhírá regénye

A NOTRE DAMEI TORONYÓR.

Megható, gyönyörködtető és izgalmas sláger-
film, LON CHANEYVEL a főszerepben.

Kibővített zenekarral.

Rendes olesó helyárak.

Rádió-műsor.

Kedd, november 1. Wien—Grác. 11. Szimfonikus
hangverseny. 18.30. Mozart: Rekviem. — Berlin.
20.15. Romantikus est. — Boroszló. 20.30. Szerenádok.
— Frankfurt a. M. 21.15. Egyházi és templomi szoná-
ták. — Leipzig. 20.15. Román est. — London. 21. Ének
és zenekari hangverseny. — Moszkva. 22.55. Harang-
játék. — München. 20. Szimfonikus zsoltár. — Milano.
20.45. Oprettelőadás közvetítése. 23. Jazz-band. —
Nápoly. 17.10. Népszerű zene. 21. Szimfonikus hang-
verseny. — Pozsony. 18.15. Fuvós kamarazene. —
Prága. 10. Egyházi zene. 11. Hangverseny. 12. Fuvós
zenekari zene. 20.10. Dalest. — Róma. 17.15. Ének- és
zenekari hangverseny. — Stuttgart. 16.15. Népszerű
zene. — Zágráb. 17. Hangverseny. — Budapest. 9. Hi-
rek. 10. Zenésmise. 11.45. Vallásos matiné, délután és
este nincs előadás.

Közgazdaság.

Zürichben 3.18 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 31.)
Kifizetések: Berlin 38.75, Amsterdam 61.35,
Newyork 161.75, London 790.50, Páris 6.37.50,
Milanó 8.89, Prága 4.81, Budapest 28.40, Zág-
ráb 2.86, Bécs 22.90, Zürich 31.30. — Áru:
Márka 38.50, dollár 161, angol font 780, fran-
cia frank 6.33, olasz lira 8.85, cseh korona
4.80, pengő 28.40, dinár 2.80, osztrák schilling
22.90, svájci frank 31. — Pénz: Márka 37.50,
dollár 160, angol font 780, francia frank 6.25,
olasz lira 8.75, cseh korona 4.75, pengő 28.20,
dinár 2.70, osztrák schilling 22.70, svájci frank
30.80. — Irányzat: Változó.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Október hó 31.)
Kifizetések: Páris 6.35, Berlin 38.60, London
787, Newyork 161.25, Milanó 8.84, Zürich
31.20, Bécs 22.80, Prága 4.79. — Valuták:
Napoleon 652, német márka 38.50, leva 1.23,
iörök lira 0.87.50, angol font 787, francia frank
6.50, svájci frank 31.25, olasz lira 8.90, drach-
ma 2.20, dinár 2.86, dollár 160.75, lengyel
zloty 18.40, osztrák schilling 23.15, magyar
pengő 28.60, cseh korona 4.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 31.)
Berlin 123.85, Amsterdam 208.95, Newyork
518.50, London 2525.25, Páris 20.35, Milanó
28.33, Prága 15.36.50, Budapest 90.71.50, Bel-
grád 9.13, Bucuresti 3.18, Varsó 58.10, Bécs
73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 31.)
Berlin 123.82.50, Amsterdam 208.95, Newyork
518.50, London 2525.25, Páris 20.35, Milanó
28.33, Prága 15.36.50, Budapest 90.72.50, Bel-
grád 9.13, Bucuresti 3.18, Varsó 58.10, Bécs
73.10.

= Január 1-ig lehet felülbélyegezni a ke-
reskedelmi könyveket. A pénzügyigazgatósá-
g közli, hogy az iparkamara intervenciójára
a pénzügyminiszter a kereskedelmi könyvek
felülbélyegzésének határidejét ez év decem-
ber hó 31-ig meghosszabbította.

= Újból összeírják az ingatlanokat. Bucu-
restből jelentik: A mezőgazdasági adónak és
a beépített telkek adójának leszállítása ked-
vező hatást keltett a közvéleményben. A pénz-
ügyminiszter most azzal a tervvel foglalkozik,
hogy az új törvény igazságos alkalmazása ér-
dekében az ingatlanok új összeírását rendeli el.

= Elkészült az állami könyvvezetésről
szóló javaslat. Bucurestiből jelentik: Az álla-
mi könyvvezetésről szóló törvényjavaslatot
előkészítő bizottság befejezte munkáját. A ja-
vaslat karácsony előtt a parlament elé kerül.

Kérem áruim megtekintését minden vételkötelezettség nélkül!

Raktárom tulzsufoltsága miatt az összes angol őszi és téli férfi szövetelmet saját gyári árban árusítom!
J. SCHUTZ ARAD, Str. EMINESCU No. 28.

Kérem áruim megtekintését minden vételkötelezettség nélkül!

NYILTTÉR.

E rovat alatt **szövegkér** nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESETÉS!

A nagyra becsült közönség szives tudomására hozom, hogy

női divatszalonomat

Str. Eminescu 13. sz. alól, nov. hó 1-től Str. Cogalniceanu No. 27. (Mikes Kelemen-uca) saját házámba

helyeztem át,

ahol angol, francia és osztrák ruhákat a legegységesebb kivitelben készítek legújabb divat szerint lezárt árak mellett

Kiváló tisztelettel: Földesy Sándorné.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Tóth Béla

október hó 31-én d. u. 4 órakor hánytatott életének 47-ik évében a Mindenható rendelkezéséhez mértelen elhunyt.

Temetése november 2-án délután 4 órakor lesz a felső temető halottasházából.

A gyászoló Tóth család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett halottunk

Mladin Valér

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet.

5899

A gyászoló:
Mladin-család.

ELVESZETT egy barna bőrtáska

az állomás és a viadukt közötti vonalon, a megtaláló kéretik azt a **Str. Bucur (Eötvös-u.) 10 szám** alatt illő jutalom ellenében leadni.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVANYVIZ.
Üdít! Gyógyít!
Kapható drogeriában, fűszerüzletben és vendéglőkben. 4170

Kepes Elek

kötszerészeti üzeme
ARAD, Neuman-palota.

Saját készítményű speciális haskötők, sérvkötők, nagy választékban gummi-harlsnyak és orvosi műszerek, női és férfi óvszerek.

Bevezetett filmvállalat

pénzes társat keres

nagyobbítás céljából.

Jó elhelyezkedés!

Leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít „NEM ARADI” jeire. 5882

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzura Prefectura Judetului.

Osztrák

5428

osztálysorsjáték

100.000 sorsjegy!

50.000 nyarremény!

260 millió lej összegben, mely minden levonás nélkül kifizetettik. E nyarremény 750.000 Schilling = 18 millió L. további nyarremények

12 1/2 millió L.	6 millió L.
500.000 S.	250.000 S.
5 millió L.	1 millió 800.000 L.
200.000 S.	75.000 S.
1 1/2 millió L.	2 á 1 1/2 millió L.
60.000 S.	2 á 50.000 S.
2 á 1 millió L.	31.750.000 L. stb.
2 á 40.000 S.	3 á 30.000 S. stb.

Minden második sorsjegy nyer!

Rendeljen azonnal!

Az I. osztály húzása már 1927. december 28-30.

A sorsjegyek árai:

1/4	1/2	3/4	1	sorsjegy
800	400	200	100	Lej

Sziveskedjék még ma megrendelését nekünk beérkezni miután az eddigi sorsjátékok sorsjegyei még mindig idősített véglegesen elkelték, ami a legjobb bizonyítéka sorsjátékunknak, általános kedveltsége. Minden megrendeléshez hivatalos formát csatolunk, a betét összege a sorsjegy(ek) kézhez vétele után fizetendő. — **Legszerencsésebb osztály-sorsjáték táruda**

A. GAEDICKE & Co.

WIEN I., Franz Josefskai 47.

SOCIETATEA ANONIMĂ DE ELECTRICITATE GHIOROC-PÂNCOTA.

Convocare.

LA ADUNAREA GENERALĂ DE CONSTITUIRE A SOCIETĂȚII ANONIME DE ELECTRICITATE Ghioroc-Pâncota ce va avea loc în ziua de 6. Noemvrie 1927. la orele 10 a. m. în localul Casinei din Pâncota, la care se invită prin prezenta onorații acționari.

Ordinea de zi a Adunării Generale de Constituire este următoarea:

1. Deschiderea Adunării Generale, alegerea Președintelui Adunării Generale și alor doi Verificatori ai procesului verbal.

2. Constatarea asigurării capitalului social. Luarea hotărârii relativ la înființarea Societății.

3. votarea Statutelor Societății.

4. Comunicarea numelor membrilor în Consiliul de Administrație, numiți de fondatori pe periodul de trei ani. Alegerea Cenzorilor pe 1 an. Descărcarea fondatorilor.

Adunarea Generală de Constituire va fi valabilă numai atunci dacă vor fi prezenti în persoană sau prin mandatar, cel puțin 7 acționari reprezentând o pătrime din acțiuni.

Fiecare acționar participând va avea un vot de fiecare acțiune, dacă dovedește prin chitanță, că a solvit rata primă ale acțiunilor sale. Nimenea nu va putea exercita mai mult de 100 voturi.

Dat, la Pâncota în 30. Octomvrie 1927.

Comitetul de Fondatori.

Meghívó.

A SOCIETATEA ANONIMA DE ELECTRICITATE Ghioroc-Pâncota ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSÉRE, a mely 1927. november hó 6-án délelőtt 10 órakor lesz megtartva a pancotai Casino helyiségében, ahová a részvényesek tisztelettel meghívattak.

Az alakuló közgyűlés napirendje a következő lesz:

1. A közgyűlés megnyitása, a közgyűlési elnök és két jegyzőkönyv hitelesítő megválasztása.

2. Az alaptőke biztosításának megállapítása. Határozat hozatal a Társaság megalakulására vonatkozólag.

3. Az igazgatósági tagok megnevezése az alapító bizottság által három éves időtartamra. A felügyelőbizottság megválasztása egy évre. Az alapító bizottság felmentése.

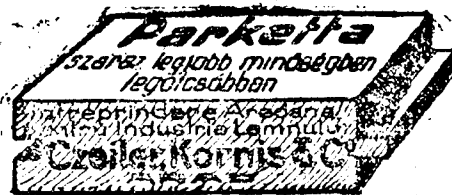
Az alakuló közgyűlés érvényessé nyilvánítatik, ha jelen van személyesen, vagy megbízó levél által legalább 7 részvényes, aki a részvényeknek legalább egyharmad részét képviseli.

Minden résztvevő részvényesnek részvényenkint egy szavazati joga van, ha felmutatja a reája eső részvények első részletének lefizetési nyugtáját. Egy részvényesnek sem lehet 100-nál több szavazata.

Kelt Pancotán, 1927. október hó 30-án.

Az alapító bizottság.

Ujjonnan átalakított 2 szobás lakások azonnal kiadóak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5907

!! ÁRJEGYZÉK !! KIVONAT !!

1 pár-női bőrkeztü külböző színekben — L. 180-tól
1 pár női szövöttkeztü L. 65-től
1 pár férfi bőrkeztü L. 280-tól
1 pár férfi szövöttkeztü L. 80-tól
Melltartók készen vagy rendelésre — — L. 80-tól

Gummi haskötők, női-férfi L. 300-tól
Gummifűzők selyemgummival komb. — — L. 1000-tól
Sérvkötők — — — L. 150-tól

Keztü tisztítások, javítások eszközöltetnek!

Steinhübel Lajos

keztü-, fűző- és kötszergyára, Arad, Str. Alexandri I. (Salac-u.)

Kérem a címre ügyelni, versenyképességemről győződjön meg

FIGYELEM! UJDONSÁG!

Szőnyegkedvelők, perzsaszőnyeg szakértők! Uj vegyi keverék mindenféle régi és új szőnyegmosáshoz. Ne verjük ki biába, mert csak elromlanak s a por nem hull ki belőlük soha, ha már bevette magát. Megrotadva azonnal elpusztul. Mosassák ki, mert kitisztít minden foltot és piszkot, kiirtja a mikrobákat és molypilléket, olyanok lesznek mint a plus. Igen tartós. Minden országban mosásukat. Csekély költségért ne takaríkoskodjanak. Javítunk mindenféle szőnyeget és eladunk, bizonyonyba veszünk megromált szőnyegetek és megjavítjuk őket. Azonnal kiszolgálás. **M. A. POSOTIAN** Arad. Bul. Rec. Maria No. 12. (Fischer Eliz-palota.) 5594

Hol vásárolnak a vidékről berándulók?

és mely szórakozóhelyeket keresik fel
 Aradon, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-téren)
 A hirdetések mellett levő szám a házszámot jelzi!

17. STRASSER divatáruháza a legolcsóbb!	22. Nem vesztegeti idejét, mert igazolvány-fényképeit azonnal meg- kapja Sándor fényképésznél Bul. Reg. Ferd. 22.	15. Bauer Miklós bádognál teljes konyha- és fürdőberendezések a legolcsóbban szerelhetők be. Bulev. Regele Ferdinand 15. 5750
48. A „Fekete Bárány” szálloda és étterem, a vidéki közönség kedvenc tartózkodási helye. — Szombat és vasárnap reggel 3-ig nyitva. 5781	63. Butskó Béla paszományos és gombkötő Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 63.	49. Csetey és Seitz vas-, szerszám- és műszaki kereskedése Bul. Regele Ferdinand 49.
6. Brandt István bádogos, csatornázási és vízvezeték-szerelő Bul. Regele Ferdinand 6. 5744	40. Női kabátok szennyeződés olcsón csak Menczer Oszkár nál (a Széchenyi malom mellett.)	63-65. Victor Müller üveg-, porcelán-, kámpa-, kékperet nagy raktára és üvegezési vállalkozása Arad. Bul. Reg. Ferd. 63-65. (Dezsi-ház) Tel. 479.
1. Legdivatosabb férfidöltönyök készítése és elsőrangú szövetek raktára Kiss András és Fia , a városházával szemben.	17. WILD FERENC eukprászatában állandóan friss sütemények, reggeli és uzsonnakávé áll a közönség rendelkezésére.	1. Jó cipőt olcsón csak Apponyi Testvéreknel vásárolhat a városházával szemben
1. PALKOVITS elsőrendű étterme és vendéglője Arad, városházával szemben.	35. Abonánsok felvételnek a kitűnő hírnevű Biro Béla-féle vendéglőben.	21. Friss hentesárúk állandóan kaphatók ZUREK hentesnél.

Megérkeztek Goldstein Lajos
 divatáruháza Arad, Str. Bratianu 2. (Minorita-palota) a legújabb angol és francia újszerű különlegességek, kabát, costum kelmék, kárisnya és kötött árúk nagy választékban. 5787

Bankkölcsonőket
 házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejtig betáblázás mellett folyósítottok.
HAASZ ALBERT Irodája
 Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Ovadékkal rendelkező
 34 éves kereskedő,
 pénztárnoki, felügyelői, raktárnoki állást keres.
 Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 5710

Nr. 21.548—1927.
PUBLICATIUNE.
 Se aduce la cunoștință generală, că pentru închirierea pe timp de un an a localurilor de materie din Abatorul comunal, in ziua de 5. Decembrie 1927. ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise in biuorul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.
 Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in orele de serviciu.
 Arad, la 27. Octomvrie 1927.
 5892 Serviciul economic.

MALMOKAT,
 darálómalmokat elfogadok szerelésre vagy átalakításra bármely rajz vagy terv szerint.
 jobb molnári állást is elfogadok.

Kósa Károly Arad,
 Strada Josif Stor. Szul. 52. Gutzjahr-telep.
 Nr. 23.690—1927.
PUBLICATIUNE.
 Se aduce la cunoștință generală, că pentru darea in întreprindere a curățirei latrinelor din edificiile publice ale Primăriei pe anul 1928. in ziua de 5. Ianuarie 1928. ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise in biuorul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.
 Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in orele de serviciu.
 Arad, la 27. Octomvrie 1927.
 5893 Serviciul economic.

KLUDSKY CIRCUS
 Aradon, Piata Stefan cel-mare (Béla-téren).
!!! Ma este 8 óral kezdettel !!!
nagy bucsuelőadás !!!
 Az állatok megtekintése d. e. 9-től d. u. 6-ig van megengedve.

Nagy famegtakarítás szabadalmazott folytonosság **ZSIGUCZI-féle kályhák**nál.
A fűtőtechnika csodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és
50% tüzelőanyag megtakarítását. Megszerezhető a kályhák üzemében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.)

Szőlőbirtokosok!
 Nagyobb terméseredmény, minőség javítása csakis
mütrágyák
 és pedig **összesen 18-20%-os mérszénitrogén és 40-42%-os kálisó, tavasszal 18%-os superphosphat alkalmazásával érhető el.**
 Szakszerű felvilágosítás és legolcsóbb ajánlattal díjmentesen szolgálunk. —: Meghívásra szakértőnket kötelezettség nélkül kiküldjük.
 A diosőszentmártoni
„NITROGEN” Mütrágya- és Vegyipar R. T. eladési irodája Timișoara I., Deutsches Haus, II. emelet. Telefon 5-96

HARCSA BÉLA
 uri szabótermei, **BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.**
 Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid árak.

Női és gyermek felöltők Iuliu PLESZ Gyula

legelősebb bevásárlási forrása:

Arad, Str. Col. Piriol 5. (Vörösmarthy-u.) a színház hátsó belátásával szemben. Saját érdekében győzdődjön meg utólagosan versenyképességéről. Hiteképes egyépek részleltetésére is kaphatnak

Sziláziai kokszt fűtésre és ipari célokra, Szalón kőszén, Kovácskőszén (kétszermosott), „Retorta“ faszén csomagolva és ömlesztve minden mennyiségben kapható
ALTMANN EDE ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 44. — Telefon 461.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbellyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Alánlatok, felirás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Szápadt, vöröszegény és gyenge gyermekeinknek adjunk a hideg évszak beálltával **EGGER EMULSIOT**, mely a legjobb osztrák májából készült. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. 4923

NE szomorkodj Bus Életem, közös szenvedésünk, beteg szívünk erős, elszakíthatatlan összetartója. Sirig hű Minden-szentek. 5901

HÁZASSÁG.

FÉRJHEZADNÁM fiatal asszonyka hűgőmat korrek, 35-40 éves izraelita férfithez hozományra 500.000 lej, ingatlan. Teljes címmel levelet „Jó férjet keresek“ jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 5886

ALKALMAZÁS.

PERFEKT NÉMET nevelőnő 6 és 4 éves fiu mellé felvétetik. Jelentkezni Strada 29. Decembrie (Hasszinger-ucca) 8. sz. házában. 900

KERESÜNK szakképzett mozivécetűt és egy jó film vetítőt. Ajánlatok az „Albina“ Intrepozite igazgatóságához 5840 intézendők.

SEGÉD fűszer és vegyesáru szakmában állást keres. Ajánlatokat „Fiatall“ jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kér. 5887

MAGÁNHAZBA gyermekeken házaspár házmesternek felvétetik. Str. Oncu 7. (Schweidel.) 5888

KÖZÉPKORU mindenek jó fizetéssel azonnali belépésre kerestetik. Calea Aurel Vlaicu 60. Sárga vendégő. 5900

CUKRÁSZSEGÉD állandó munkára azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 5902

LAKÁS.

BUTOROZOTT szoba volt Szabadságtér közelében konyha használattal azonnal kiadó. Str. Cercetasilor (Szt. Pál) 10. 5908

VÉTELESELADÁS.

PIANINO keresztthuros, páncélszerkezetiú jutányosan bérbeadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 5891

SZŐNYEGEK, látszó, szőrmék, női és férfi bundák, kabátok, férfi öltönyök, női toalettek, Bösendorfer zongora, gyermekjátékok, antik komódok, antik szalon és szekrény, antik óra, asztalok, székek, kézimunkák, gobelin képek, festmények, garson háló, ebédlő divány, gyermekkocsik, íróasztalok, ágy, ágynemű, vitrintárgyak, stb. eladó. Salgó-né, Str. Consistoriului 12. (Batthány-ucca) I. em. jobb. 1000

CSERÉPKÁLYHÁK, diszes fehér, kivitelen, majdnem új, eladók, azonnal átvethetők. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 5905

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműeket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgó-né, Str. Consistoriului 12. (Batthány-u.) I. em. jobb. 1000

RÖVID, keresztthuros koncert zongora sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 5909

OKTATÁS.

GYORS- és gépirótanfolyamra állandóan lehet jelentkezni Császár Irógép vállalatnál. Str. Alexandri (Salacz-ucca) 5. Telefon 393. 5113

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG és raktárak kiadók. Reusz ecetgyár Bulv. Regele Ferdinand 55. szám. 5843

KIADÓ

8 szobából álló 5807 **irodahelyiség** központi fűtéssel az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában.

Ruhák festése, pútskabátok gőzölése, szőrmebundák tisztítása **Hospodárnál** Arad, Str. Stroiescu 13. Ugyanott tanuló felvétetik.

Férfi-ruhákat, felöltőket, télikabátokat a legújabb angol és francia divat szerint fazononként **Gubanits Antal** Arad, Str. Eminescu (Deák F.) 24-26 1200 lejért készít.

Fajtiszta rózsaszín burgonya nagyban és kicsinyben, friss lámpázott tojás napl aron állandóan kapható **Plata Catedralei** 14. szám. 5361

RENAULT RENAULT RENAULT RENAULT
6 HP. 18 lóerős ... Lej 140.000.—
10 „ 35 „ ... Lej 200.000.—
15 „ 45 „ 8 hengeres Lej 300.000.—

Kedves fizetési feltételek mellett beszerezhető: 5594
„AUTOTECHNIKA“ A. HERZFELD Arad és Arad körzetének vezérkeplésőjénél
Női borkostya 20.— lejtől 145.— lejtől Valódi tasta selyem 1 280 halyól Lej 190.—
Férfi és gyermekharisnyák 18.— lejtől Kesztyűk 45.— lejtől Nappa borkostya Lej 225.—
Beforn nadrág 65.— lejtől Selyem sálak 125.— lejtől Selyem nyalkendő Lej 55.—
Férfi bokavédő Lej 98.—! Szveterrek, pulloverek 880.— lejtől Csiptők és szalagok: Str. Eminescu 18

EGY üzlethelyiség lakással azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 5895

Gramophonok varrógépek
kedves részleltetésre kaphatók
Hanglemezekben óriási raktár.
Minden vételektelezottség nélkül hallgassa meg sláger-ujdonságainkat.
HAMMER ZSIGMOND és FIA
Arad, Bulv. Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.) 5145

Könyvujdonságok, lánc- és iskolakották, kézimunkakönyvek, filleminták, nagy választékban
Naményi
könyv- és papírkereskedésben Arad.

Havi 8000 lejért elváltjal mérlegképes, gyakorlott könyvelő, magyar-német levelező, akármilyen alkalmas állást egész napra. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 5904

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A JÓSZIVŰ EMBEREKHEZ. Szegény özvegyasszony, 87 éves, látóképességét elveszítve, legnagyobb nyomorában arra kéri a nemesszívű közönséget hogy bármivel támogassák. Címe özv. Losonczyne, Ujmikelaka. Földes szappangyár mögött vagy szivességéből továbbit Vasné, Str. Consistoriului 9. 200

KÉRELEM A JÓSZIVŰ EMBEREKHEZ! Sulyos betegem fekvő anyja, ki a legnagyobb nyomornak néz elébe télviz idejére, 6 apró gyermekével együtt, kéri a nemesszívű embereket, hogy bármilyen adományokkal legyenek segítségére. Címe özv. Farkas Árminné, Str. Spiru Gheorghe (Akác-u.) 24. 280

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben. **Őszi és téli árjegyzék:**

	LEJ:
Iskola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyapju	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltöny Ia.	2750—
Őszi felöltő ...	1950—
Uister double Ia. ...	2450—
Fekete téli kabát szőrmesál gallérral ...	2650—
Fregóil raglán ...	2200—
Gummi kabát ...	850—
Bőr kabát minden szín. Ia.	4600—

Mérték szerinti szabóság!
Nagy posztó raktár!

A csehszlovák állami osztálysorsjáték

FŐHUZÁSAI

november 12-től naponta december 9-ig.

Legnagyobb nyeresemény

egy sorsjeggyel

kétnmillió cK!

Minden megrendelést azonnal végrehajtunk.
Fizetés a sorsjegy átvétele után.

Rész-sorsjegyek megrendelhetők a következő árban:
à 100.— cK.
à 500.— Lej
à 50.— cK.
à 250.— Lej

Minden második sorsjegy feltétlenül nyer.
Rendeljen azonnal!

Bankhaus Karl Bauer,

Prag I., Parizská 28. 5748

BUCURESTIBEN, CLUJON, TIMISOARAN

legelőnyösebben elintéz:

Sándor Ferenc

Arad legrégibb futár-vállalata.